

Jön a brassói Modern Mozgóba
VIKTORIA
ÉS A
HUSZÁR
ABRAHAM PÁL
világsikerű mag. artárgyú opere. tje
VEREBS ERNŐ
PEIROVICS IVAN
GREIL THEIMER rel

Imni kell róla

hogy van még bíró Romániában. A temesvári tábla kötelezte a CFR igazgatóságát, hogy azt az öt magyar vasutást, akiket a román nyelv nemtudása ürügyén elbocsátott, helyezze vissza állásába.

Ez az ítélet nemcsak ártatlan és üldözött emberek számára szolgáltatott igazságot, hanem lesújtó és megbélyegző kúrhoztatása annak a rendszernek is, mely a törvényesség és emberiség szempontjai helyett a hatalmaskodás és előítélet duros eszközeivel dolgozik.

Az ítélet indoklása tömören és plasztikusan domborítja ki a vasutagazgatóság bűnét: a véglegesített tisztviselőket csak jegyzémi úton lehetett volna elbocsátani.

Az öt vasutas tehát légtételt kapott a bíróságtól és talán vissza is helyezik őket állásukba (mert bírói ítélet és annak respektálása ép oly szorosan összerható fogalmak, mint a törvényesség parancsa és az önkényes elbocsátás), de mi lesz a több ezer más vasutással, akik szintén jogtalanul és embertelenül dobták ki az állásukból, de akik, akár akármilyen okból nem fordulhatnak a bírósághoz, s ma, hosszú és érdemes szolgálat után, a legnagyobb nélkülözések közt singylődnek?

Mi lesz ezekkel s mi lesz a rendszerrel, mely arra kényszeríti a vasut alkalmazottait, hogy legszentebb életjogukat a bíróság útján védjék meg, holott embereit, azok munkáját, egzisztenciáját elsősorban magának a vasutnak kellene megvédenie?

Micsoda érzéseket támaszt a CFR ilyen perrel megtámadott és bíróilag elítélt magatartása az alkalmazottak szízeiben s micsoda erőt, tekintélyt, tiszteletet biztosít az egy intézménynek, ha nyilvánosan az igazságszolgáltatás magas fóruma süti rá a törvényellenes és embertelen eljárás bélyegét?

Vagy a vasutagazgatóságnak elemi szüksége ez a soványsia emberpadlásra, kihajszolása menedékhelyekből a pontos, lelkiismeretes, kifogástalan munkásoknak azon az egyetlen álnok és kegyetlen jogcimen, hogy nem tudnak jól románul?

A temesvári tábla ezt az indokot nem találta elfogadhatónak s azért is helyezte vissza állásába az öt vasutást (akikről egyébként az is kitűnik hogy jól tudnak románul, ami az igazgatóság eljárását még súlyosabbá és sötétebbé teszi). De nem találja elfogadhatónak a román-ság erkölcsi közérzete sem, mely egyrészt a vasut embereitől nem nyelvtudást, hanem szakértelmet, szorgalmat, megbízhatóságot követel, másrészt, mint éppen Vajda Sándor egy tegnapi nyilatkozatában hangsúlyozta, a nyelv erőszakolása többet árt a román ügynek, mint amennyi hasznot várnak tőle.

Az elmarasztalt vasutagazgatóság ebből az ítéletből arra is utalást kapott, hogy hivatását más módon megvédeni. Hozza rendbe a szénját és tegye a vasutat tisztává, pontosá, kényelmessé, nyugateurópaivá. Ebben a magyar vasutasok hű és lelkes munkatársai lesznek még akkor is, ha csak török a román nyelvet. Egy jó magyar vasutas fogatkozás nyelvtudással többet ér a CFR-nek, mint száz olyan protekciós alkalmazott, akinek minden kipálósága, hogy pompásan beszél románul.

A Marmorosch-bank betétesei szervezkedő gyűlést tartottak Bukarestben

A gyűlés után tüntető felvonulást rendeztek Bukarestben, amelynek a rendőrség veleli véget

Bukarest, október 31.

Tegnap délután hatórákor a Marmorosch-bankház fővárosi betétesei gyűlésre ültek össze, hogy megbeszéljék a bankkal szemben követendő magatartásukat. A gyűlésen izgatott felszólalások hangzottak el, úgy, hogy az egyik főbetétes, Preis gyáros, kénytelen volt figyelmeztetni a betéteseket arra, hogy ezzel a szenvedélyes viselkedésükkel nem érik el a kívánt célt és sokkal helyesebben teszik, ha megőrzik higgadságukat és összetartanak.

Hosszas vita után határozati javaslatot fogadtak el, amelyben kimondták, hogy

1. megszervezik a banknak az országban lévő tizenkétezer betétesét és ezekből vezetőséget választanak, amely a betétesek érdekeit védeni lesz hivatott,
2. hogy november elsején nyilvános gyűlést tartanak, amelyen a bank helyzetével újlag és a legszélesebb mértékben foglalkozni kívánnak.

zetével újlag és a legszélesebb mértékben foglalkozni kívánnak.

A gyűlés után este hétórákor a fővárosi betétesek jelentős része a Marmorosch-bank székháza elé vonult és ott tüntetett a bank, elsősorban pedig Blank Arisztid ellen, akiről súlyos kifakadások hangzottak el. A tüntetés elfajulással fenyegett és ezért sietve a helyszínre hívták a rendőrséget, amely a bank előtti lérséget rövidesen megtisztította az izgatott betétesektől.

Világpolitikai hangulatváltozás a gazdasági világhkrízis nyomása alatt

London, október 31.

Ha Laval francia miniszterelnök várvárt washingtoni látogatása nem is hozta meg azokat a kézzelfogható eredményeket, amelyet a fegyverkezési örület kényszerképzetei és a gazdasági válság malomkövei között morzsolódó Európa biztossra vett, teljesen eredménytelennek mégsem nevezhetjük ezt a gyászos diplomáciai találkozást. Hiszen igaz az, hogy a merev francia álláspontot sehogyssem sikerült hozzáhangolni ahhoz az elgondoláshoz, amely ma Amerika pénzügyi és külpolitikai céljait megszabják s Borah szenátor hiába fejtegette az európai diplomácia még legmértékadóbb tényezőjének, hogy mit kellene tenni a világválság enyhítésére. A hiánvaló argumentálásnak eredménye mégis volt, igaz, hogy előre negatív, de ezt a keveset is örömmel és némi kajánsággal siet elkönyvelni a nagyhatalmak közvéleményének hangulatát irányító világsajtó.

Laval washingtoni tartózkodásával egyidőben hangzott el a fascista pártok napolyi nagygyűlésén Mussolini olasz miniszterelnök hatalmas beszéde is, amely a fascizmus eredményeinek összefoglalásában igen határozottan és leplezetlen őszinteséggel mondott ítéletet a békeszerződésekben rejlő nagy gazdasági veszedelmekről. Mussolini beszédének természetesen órási visszhangja támadt a francia sajtóban, a mely egy újabb világösszeomlás küszöbén is még mindig csak a francia érdekek szemüvegén keresztül képes a világgazdaság és világpolitika egymással szinte szétválaszthatatlanul összekuszálódott nagy kérdéseiről véleményt formálni.

Tehát Borah szenátor álláspontja a békeszerződések revíziója mellett és Mussolini napolyi beszéde az a két alapkö, a melyre alapítva most a világsajtó legtekintélyesebb lapjai egy új világpolitikai hangulatváltozás bekövetkeztét bejelentik.

A Saturday Review például leszögezi, hogy Borah és Mussolini beszéde feltűnően hasonló egymásra s megállapításai és elgondolásai a jövőt illetően azonos megfontolások eredményei.

A tekintélyes angol lap nem sok jót jósol annak a merevségnek, amellyel Franciaország egy egész bajban vergődő világgal szembehelezkedik.

— Ha Franciaország továbbra is ellenzi a lefegyverzést — írja a Saturday Review — és

ha továbbra is gátakat emel a háborus adósságok és a békeszerződések revíziója elé, akkor olyan erőket hív ki önmaga ellen, amelyekkel majd nem fog tudni megbirkózni.

Ez az ut azonban odavezet, hogy a világ végre visszatér a realitásokhoz.

A Spektator című tekintélyes angol szemle is hasonlóan erős szókimondással mond véleményt Laval washingtoni útjának negatív eredményeiről. A cikkíró szerint lassanként felszínre kerül az az igazság, hogy

nemcsak a leszerelés, a jóvátételek és a háborus adósságok kérdése függenek össze elválaszthatatlanul, hanem a békeszerződések revíziója is.

Bizonyos európai határokat lehet is, de kell is módosítani kölcsönös megegyezéssel, amelyet tapintatos külföldi nyomás is elősegíthet. Kétségtelen, — írja a Spektator — hogy a határok kiigazításáért bizonyos ellenszolgáltatást is követelhetnek az érdekelt államok amit szívesen meg is adnak majd a másik oldalról.

A Weekend leplezetlen rosszmájusággal írja meg, hogy Laval washingtoni útjának egyetlen eredménye nem más, mint — Borah szenátor ismeretes nyilatkozata és állásfoglalása a békeszerződések revíziójáról és a jóvátételek adósságok eltörléséről. Ez a nyilatkozat jelzi Amerika külpolitikai célkitűzéseinek új irányát, amely mindig jobban és jobban közeledik az angol álláspontéhoz, ha nem is felel meg a francia diplomácia szájaizének.

Arra a felhőrdülésre, amellyel a francia sajtó Mussolini napolyi nagy beszédével reagált, most az olasz lapok is feltárják az olaszországi közhangulatot, amely éppen elég messze elkanyarodott a régi szövetséges érdekeinek szolgálatától. A Giornale d'Italia például így polemizál a francia sajtóval, amely még is megközelíthetetlen tabunak véli a párisi körüli békeszerződések rendezéseit.

— A francia sajtó úgy látszik, nem veszi észre, hogy a békeszerződések már folyamatban is van! Minthogy a világ előre halad, képtelenség kizárni a békeszerződések és a jóvátételek revíziójának kérdését a haladás útjából. Nem Mussolini az, aki új kataklizmába való zuhanással fenyegeti Európát, amint azt a Journal beállítja, hanem éppen ellenkezőleg, azok az államok, amelyek kötségekbenül fenn nem tartható formák között akarnak megkövesedni.

— Ha Franciaország továbbra is ellenzi a lefegyverzést — írja a Saturday Review — és

ha továbbra is gátakat emel a háborus adósságok és a békeszerződések revíziója elé, akkor olyan erőket hív ki önmaga ellen, amelyekkel majd nem fog tudni megbirkózni.

Ez az ut azonban odavezet, hogy a világ végre visszatér a realitásokhoz.

A Spektator című tekintélyes angol szemle is hasonlóan erős szókimondással mond véleményt Laval washingtoni útjának negatív eredményeiről. A cikkíró szerint lassanként felszínre kerül az az igazság, hogy

nemcsak a leszerelés, a jóvátételek és a háborus adósságok kérdése függenek össze elválaszthatatlanul, hanem a békeszerződések revíziója is.

Bizonyos európai határokat lehet is, de kell is módosítani kölcsönös megegyezéssel, amelyet tapintatos külföldi nyomás is elősegíthet. Kétségtelen, — írja a Spektator — hogy a határok kiigazításáért bizonyos ellenszolgáltatást is követelhetnek az érdekelt államok amit szívesen meg is adnak majd a másik oldalról.

A Weekend leplezetlen rosszmájusággal írja meg, hogy Laval washingtoni útjának egyetlen eredménye nem más, mint — Borah szenátor ismeretes nyilatkozata és állásfoglalása a békeszerződések revíziójáról és a jóvátételek adósságok eltörléséről. Ez a nyilatkozat jelzi Amerika külpolitikai célkitűzéseinek új irányát, amely mindig jobban és jobban közeledik az angol álláspontéhoz, ha nem is felel meg a francia diplomácia szájaizének.

Arra a felhőrdülésre, amellyel a francia sajtó Mussolini napolyi nagy beszédével reagált, most az olasz lapok is feltárják az olaszországi közhangulatot, amely éppen elég messze elkanyarodott a régi szövetséges érdekeinek szolgálatától. A Giornale d'Italia például így polemizál a francia sajtóval, amely még is megközelíthetetlen tabunak véli a párisi körüli békeszerződések rendezéseit.

— A francia sajtó úgy látszik, nem veszi észre, hogy a békeszerződések már folyamatban is van! Minthogy a világ előre halad, képtelenség kizárni a békeszerződések és a jóvátételek revíziójának kérdését a haladás útjából. Nem Mussolini az, aki új kataklizmába való zuhanással fenyegeti Európát, amint azt a Journal beállítja, hanem éppen ellenkezőleg, azok az államok, amelyek kötségekbenül fenn nem tartható formák között akarnak megkövesedni.

LUPU dr.

királyi kihallgatást kért

Bukarest, október 31.

Lupu dr. kihallgatást kért és kapott a királytól. Az audiencia idejét az udvari marsalli hivatal szerdára, november 4-re tűzte ki.

Lupu doktor ismertetni fogja a király előtt a maga és pártja álláspontját az ország gazdasági szanálásával kapcsolatban. A belpolitikai megoldást csak koncentrációs kormány formájában tudja elképzelni.

Hivatalos értesítés a postatakarék működéséről

Bukarest, október 31.

Hivatalosan közlik, hogy november 1-től kezdődőleg a romániai postafiókok megkezdik a takarékbetétek kezelését. November elsejétől tehát bárhol bármelyik postafiók köteles lesz takarékbetéteket elfogadni, — ha lesznek jelentkezők

PELLAGRA:

AZ ÚJ NYOMOR ŐSI RÉME

**Egy betegség, melyről megőrülnek az emberek,
s melynek csak egy módja van:
az emberies élet**

Bukarest, október 31.

A pápaszemes német orvos — akivel a Calea Victoria forgatagában akadtam össze — a szemem közé nevetett, amikor bevallottam, hogy idáig sejtelenem sem volt arról, hogy Románia a pellagra hazája és ilyenkor ősszel a világ minden részéből ideérkező orvosok, a pellagra tanulmányozása céljából adnak egymásnak találkozózt a román fővárosban.

— Hát tényleg nem tudta — mondta ez a német orvos —, hogy Románia tartja a világrekordot a pellagrás betegek számával? Hogy

a háború előtti kis Romániában száz-ezer pellagrás beteget mutattak ki és hogy a megnagyobbodott, rengeteg városban keresztül ment mai nagy Romániában kétszer vagy háromszor ennyi pellagrás beteget lehetne felkutatni a nyomorba süllyedt falvakban...

A német orvos hitetlenül csóválta a fejét. A zsebei telve voltak jegyzetekkel, brosurákkal, fényképfelvételekkel. Most érkezett vissza a vakaresti fehérvári tőzszezségében felépült hatalmas elmegyógyintézetből, ahol az utolsó stádiumban lévő pellagrás betegeket őrzik, akiket

ez a misztikus betegség a szó szoros értelmében dühöngő ördükké változtatott

és akiket most ott őriznek az elmekórház gondosan lezárt celláiban, mert ez a betegség az utolsó stádiumában megőríti, elmebajossá teszi az embert és mintha a bibliai átok teljesedne be rajtuk, kiégett szemmel, bomlott aggyal, csontvázra soványodva várják a végítéletet.

VESZEDELMESEBB, MINT A KOLERA

— Ötven évvel ezelőtt fedezték fel Romániában az első pellagrás beteget — mondták az egészségügyi minisztériumban, ahol erről a misztikus betegségről információkat kértünk — a régi elmekórházba behozták néhány csontig lesoványodott moldovai parasztot. Titokzatos elmebaj, így szövelt a diagnózis és

általános megdöbbenést keltett az a tény, hogy ezek a furcsa elmebajban megbetegedett parasztok egymásután, menthetetlenül elpusztultak.

Csak később, amikor az ország különböző részeiből egymásután kerültek a központi elmekórház osztályaiba ilyen „titokzatos” elmebetegek, jöttek rá, hogy ezek a szerencsétlen parasztok tulajdonképpen utolsó stádiumban lévő pellagrás szenvedtek. Negyven évvel ezelőtt számolták először meg az országban található pellagrásokat és kiderült, hogy közel tízezer ilyen beteg került a nyilvántartásba.

Tíz évvel később már ötször ennyi, tehát ötvenezer pellagrás beteget találtak a kis-Románia területén. Amikor ez a statisztikai adat nyilvánosságra került, eszméltek rá első ízben, hogy ez az alattomos, szinte alig ismert betegség a legirtózatosabb kolera-járványnál is megdöbbentőbb mértékben pusztítja az ország lakosságát. A parlamentben kétségbeesett hangú interpellációk hangzottak el:

— Nem igaz — kiáltotta a miniszteri padról felé Thoma Jonescu egyetemi tanár — nem ötvenezer pellagrás beteg van az országban, hanem ennek a háromszorosa! Sikerült megbizhatatlan adatokat szerezni a falvakban szenvedő pellagrások számáról és

itt a parlament színe előtt állítom, hogy több mint százötvenezer pellagrás beteg létezését jelentették az egészségügyi minisztériumnak...

...Könnyen elképzelhető, hogy milyen mélységes megdöbbenést váltott ki ez a gyászos leleplezés. Ez harminc évvel e-

zelőtt történt...

És azóta?

Alig történt valami e rettenetes állapotosan pusztító nyavalya leküzdésére. Az ország minden részében ma is ezerszámsra találunk pellagrás betegeket. A sorozatos éhínség által

a leírhatatlan nyomorba jutott beszarabiai falvak szinte telve vannak pellagrás betegekkel, de nemcsak Bessarabiában, hanem a Regátban, sőt az észak-erdélyi falvakban is rengeteg pellagrás néz szembe a kétségbeesett sorssal.

— Pár évvel ezelőtt — folytatta informátorunk — még az volt az általános kialakult nézet, hogy a pellagrát a romlott kukorica mértékletes fogyasztása okozza, ugyanis megfigyelték, hogy főleg azokon a vidékeken ütötte fel a pellagra a fejét, ahol a lakosság főleg kukoricával táplálkozik. Éveken keresztül vizsgálatták gőrcső alatt a romlott kukoricát azzal a céllal, hogy megtalálják a pellagra kórokozó bacillust. De ma már mindenki tisztában van azzal, hogy a pellagra nem más, mint az éveken át rosszul és hiányosan táplált emberi test végső halálisköltése.

Ez az egyetlen betegség, amelyet kezdeti stádiumban nem injekciókkal és

orvosságokkal kell gyógyítani, a beteget nem kell kórházi ágyba fektetni és diétára fogni — hanem bőséges étellel, tejjel, hussal, friss kenyérrel pár hét alatt szinte csodálatos gyógyítási eredményt lehet elérni a kezdeti stádiumban levő betegnél.

Babes professzor volt az első, aki a pellagra kórokozójaként a nyomort nevezte meg és éveken keresztül minden konferencián a pellagráról, mint egyik legveszélyesebb szociális betegségről tett említést. Babes professzor már éveken ezelőtt követelte, hogy

a lepra táborok mintájára külön pellagra-telepeket kell felállítani, ahol képzett orvosok kezelésénél a tömegesen odahelyezett pellagrásokat meg kell menteni a biztos pusztulástól.

hiszen a pellagrát az első stádiumban csak alig lehet felismerni és éppen ez teszi annyira veszélyessé ezt a rettenetes betegséget. A betegség második stádiumában apró ótvárszerű kiütések lepik el a beteg testét és ekkor már minden nap várható a betegség harmadik, utolsó stádiuma, amikor a beteg megőrül.

Beszéltünk a bukaresti elmekórház egyik vezető orvosával, aki elmondta, hogy

50 százalékkal csökkentik a spanyol tisztviselők számát

Alfonz exkirályt és a diktatorikus kormány tagjait felelősségre vonják

Madrid, október 31.

A spanyol köztársasági kormány rendeletet adott ki, amely kimondja, hogy az állami tisztviselők számát január elsején 50 százalékkal csökkentik. Akik önként jelentkeznek, 20 évi szolgálat után 100, kevesebb szolgálati idővel 80 százalék nyugdíjat kapnak. A többieket kényszerítik a szolgálatból való távozásra. Az állásban visszamaradt tiszt-

viselők fizetését 20 százalékkal csökkenteni fogják.

A madridi ügyészségnek elkészültek azok a vádiratok, amelyek alapján

Alfonz exkirályt és a diktatorikus kormány 20 miniszterét a köztársasági kormány felelősségre fogja vonni.

A vádiratok szerint Alfonz és a Primo de Rivera-kormány tagjait bázárulás miatt állítják bíróság elé.

Élelet a lupényi pörben

**A két elsőrendű vádlottat felmentették,
a vádlott munkások nagy részét elítélték**

Déva, október 31.

A dévai törvényszék a lupényi munkások nagy bünpörében pénteken este fél nyolc órakor hirdette ki az ítéletet, amely osztatlan meglepetést keltett. A bíróság ugyanis a két elsőrendű vádlottat, Munteanu és Buciuman felmentette, míg a munkásvádlottakat magánosok és hatóságok ellen elkövetett erőszak bűnében találta vétkeseknek s ennek a paragrafusnak az alapján osztotta ki közöttük a 15 nap és hat hónap közötti büntetéseket.

A legsúlyosabb büntetést Voicic Félix munkás kapta: 6 hónapi fogház és ezer lej pénzbüntetés. Utána Nicora Lázár következik öt hónapi fogházzal és 500

lej pénzbüntetéssel.

Huszonkét vádlottat egyenként 3-3 hónapi, hat vádlottat 1-1 hónapi és 11 vádlottat 15-15 napi fogházzal, illetve elzárással sújtott a bíróság.

A két felmentett elsőrendű vádlottal együtt a bíróság büncselekmény hiánya címén összesen 11 vádlottat mentett föl. Az elítélteket fejenként 650 lej eljárási költség és a tanúzási díjak megtérítésére kötelezték.

Az ügyész Munteanu fölmentésével szemben felelősséggel állt, egyébként az ítéletben megnyugodott. Almasan dr. védőügyvéd az elítéltek nevében a bűnösség megállapítása miatt állt felelősséggel.

Amerika meghosszabbítja a német és angol kölcsönöket

Jelentések a pénzpiacról

London, október 31.

A Federal Reserve Board megbízottjainak tegnapi ülése után az angol pénzpiacra olyan hírek terjedtek el, hogy Amerika meghosszabbítja az angol és német kölcsönöket. Az amerikai pénzpiacra a helyzet a Federal Reserve Board jelentése szerint lényegesen enyhült, amit igazol az is, hogy a nyár óta először csökkent a bankjegyforgalom. Ez a körülmény pénzügyi körök véleménye szerint a pénzártalások csökkenését is jelenti.

Egy másik londoni jelentés szerint az angol bank augusztus elején a német országai pénzügyi válság miatt kénytelen volt úgy a francia banktól, mint az ame-

rikai Federal Reserve Banktól egyenként 25-25 millió fontos kölcsönt felvenni. A két bank most az angol bank kérésére úgy döntött, hogy amennyiben az angol bank 10-10 milliót törleszt a kölcsönökből, a maradékra háromhavi halasztást adnak. Az angol bank ennek értelmében gondoskodott arról, hogy 15 millió font értékű aranyrudat eladjanak, mert tartozásait illetékes valutákban akarja fizetni.

A Daily Telegraph jelentése szerint az angol pénzügyi szakértők egységes bírói elvével a valuta megerősítésének lehetőségét tanulmányozzák. Ehhez a valutához idővel csatlakoznának azok az államok is, amelyek az aranystandardról letértek.

A pellagra betegség szezonja októbertől—áprilisig tart. E hét hónap alatt, minden esztendőben feltűnően megszorodik a pellagrás betegállomány minden kórházban

és ez érthető is, mivel a téli hónapokban, a nyomorgó falusi lakosság sokkal gyengébben étkezik, mint a nyári hónapokban. Vannak vidékek, ahol a végső nyomorba süllyedt falusiak hónapokig nem jutnak friss hushoz és az egyöntetű legelőbnyire kukoricaisztból készült táplálék végleg felőrli az ellenálló képességüket.

A pellagra-veszély az idén sokkal nagyobb, mint bármely más évben, hiszen a gazdasági lakosság sokkal hamarabb érkezett el a falu és ha a kormány főleg a kukoricát fogyasztó vidékeken sürgősen, még a tél beállta előtt nem állít fel népkonyhákat, akkor tavaszig telve lesznek a kórházak frisser megbetegedett pellagrásokkal. Szinte nem is kellene más tenni, mint az illetékes hatóságoknak kikeresni azt a harminc év előtt kiadott belügyminisztériumi körlevelet, mely a parlamenti pellagra-leleplezés után látott napvilágot.

...áprilistól—szeptemberig azokban a falvakban, ahol betegek vannak, a primária köteles minden pellagrás részére vasárnap délután ebédet készíttetni. Az ebéd: egy tányér savanyú leves, negyedikilo hus és egy kiló friss kenyér. Abban az esetben, ha a vasárnap egybeesik bőjtnappal, akkor a pellagrások számára készített menü a következő lesz: savanyú leves, rizs vagy babfőzelék, egy sült hal és egy kiló kenyér...

A belügyminisztérium harminc évvel ezelőtt adta ki ezt a körlevelet és egyenesen szenzációs, hogy abban az időben, amikor a pellagra gyógyításáról még csak nagyon kevés gyakorlati tapasztalattal rendelkeztek, mégis ilyen praktikus „gyógyszer” írtak elő a szerencsétlenek számára.

Farkas Aladár.

A Berkovici-bankház hitelezői elfogadták a kényszerigezységi eljárást

Bukarest, október 31.

A Berkovici-bankház hitelezői pénteken ülést tartottak és hozzájárultak a bank által kért kényszerigezységi eljárásához.

REDOUTE MOZGÓ
BRASSÓ. Telefon 45.

Szombat és vasárnap

EDGAR VALLACE regénye nyomán, a német filmipar büszkesége

ZINKERT
(BESÜGÖ)

10 nagy német stárral, CARL LAMAC rendezésében, a világ legnagyobb góosztevéjének filmrevitt bűnügyi drámája

„ZINKERT” megnevező kisorsolások szombat és vasárnap is folytatjuk

SZOMBATON

délután 3 és éjjel 11 órakor

FERFIEST

Kizárólag csak férfiaknak
Egy film, amit nők még külön előadásban sem nézhetnek meg.

VASÁRNAP délután 11 órakor **MATINÉ**

„ADIO NAPOLI”

Olaszország mesebeli szépsége filmen

Ha utazni akar, miért fuikol Ön 100 felé, amikor egy utban

ARONSOHN

menetjegyirodájában

a létezően megszerezheti utielevét, vizumot, vasuti jegyet, kedvezményeket, vásárgázoványokat, utleírásokat és valutát.

Országosan megszervezik a munkanélküliek segélyezését

Pontos kimutatás készül a munkanélküliekről és a munkanélküliség okairól!

Bukarest, október 31.
A munkaügyi minisztériumban ma, szombaton az ország minden részéből behívott munkaügyi inspektorok megkezdtek a munkanélküliek segélyezésének országos megszervezésére vonatkozó tárgyalásokat.
Az értekezleten Banu dr., a munkaügyi minisztérium vezértitkára elnökölt.
Banu felhívta a behívott inspektorokat, hogy mindegyikük készítse pontos

kimutatásokat a munkanélküliekről, lehetőleg szakmák szerint. Szükségesnek tartja azt is, hogy minden egyes esetben jelöljék meg a munkanélküliség okát is.
Azután bejelentette Banu, hogy a munkaügyi minisztériumnak már is nagyobb összeg áll a rendelkezésére abból a célból, hogy a munkanélküliek téli ellátásáról gondoskodjék. Ez az összeg állandóan gyarapodni fog, mert az új petrolumtörvény külön taxát rótt ki az el-

adásra kerülő petrolumra és az ebből befolyó jövedelem is a munkanélküliek segélyezésére fordítódik. Véleménye szerint két dologról kell feltétlenül gondoskodnia intézményesen a minisztériumnak: a munkanélküliek kielégítő ételmegszervezéséről és az ingyenes orvosi segélyről. A minisztérium a maga részéről mindent megtesz, de reméli, hogy a nagy és ember munkából a városok és a társadalom is derekasan kiveszi a részét.

A TEMESVÁRI RENDŐRSÉG, VAGY:

A LÁP VIRÁGAI

Milyen rend lehet az, amelyet ilyen urak tartanak fent

Temesvár, október 31

A lép virágai...

Ezt a címet kellene adni a temesvári rendőrségnek, amely már régóta büzik. Az orr ácsaró szaga jó messzire kiáramlik.
Rendőrokról van szó, detektivekről, biztosookról és magasabb rangú tisztviselőkről. A rend fenntartóiról. És ezeknek az uraknak a viszonyáról a lakossághoz, amely felett rendet kell tartaniuk.
Nézzük, hogyan tartják.

Zachiu temesvári rendőrfőfelügyelő, Porumb felügyelő és Gussi kveszor el akarják távolítani a rendőrség szolgálatából Popovici Kornél és Ruian Trifu nevű kollégáikat, mert számos olyan cselekményt követtek el, amelyek bőségesen kimerítik a „hivatalos hatalommal való visszaélés” kritériumait. El akarják távolítani? Rendben van, így is kell.

A három előlnevezett ur négy napig veret és fogdában tart egy Barbosiu Artur nevű spiclit, volt kommunista ifjúságkészt, hogy — ez tegye meg Popovici és Ruian ellen a feljelentést. A puhítás sikerül, Barbosiu a feljelentést meg is teszi.

A szembesítés Popovicival és Ruianal. Eredmény: Barbosiu bevallja, hogy létezőt írtak fel a feljelentésre, amelyet — ünépélyesen visszavon.

Szünet. Barbosiu tekintete a felbérő urak mord arcára réved, amelyről körülbelül ezt olvashatja ki: — na, majd lesz teked!

És visszavonja — a visszavonást, a feljelentést — fenntartja.

Ez tehát az első tejezet, amely bemutatja a szereplőket és egyben nyitott ajtót hagy annak a kitalálására, hogy miért kell három magasrangú rendőrtisztviselőnek egy közönséges kis besugót felbérelnie ahhoz, hogy két alantasukat, akik visszaéléseket követtek el, ki tudják rugni.

Popovici és Ruian ezután viszontfeljelentéssel élnek három felettesük ellen s azzal vádolják őket, hogy már hónapok óta adatokat gyűjtenek ellenük és minden törekvésük arra irányul, hogy kiakolbolsák őket a rendőrségtől. Vajjon miért? Mert a felebbvaló urak regátiaik, ők pedig csak egyszerű bántásiak.

Hja, ha ti ilyen egyszerűnek akartjátok beállítani az ügyeteket, akkor én elmondok rólatok egyet-mást — jelenti a hirtelen Gussi rendőrkveszor. Indjátok, hogy kik vagytok? Közönséges, aljas bérencsek, hazug, asantprovokátorok. akik éveken keresztül mindenféle link feljelentéssel traktáltak bennünket, csak hogy érdemeiket szerezzeék és állásokban legerősödjének. Vagyis... nem ti fundáltatok ki minden alap nélkül, ezelőtt hastesztendővel, hogy az a szegény magyar iparoslegény, aki egy köléll, meg vasruddal kötéláncos mesterlegényre trenirozott az egyik erdőben, mert nem volt megélhetése, hogy ez a szegény feje, merényletet akart követni

azzal a vasruddal Mária királyné ellen, aki akkor éppen Temesváron tartózkodott. Egy szó sem volt igaz belőle, de ti félholtra vertétek a szerencsétlent, hogy valljon. Nem vallott. Mindegy. A merényletet elhitték nektek, ti megmentetétek a királynét. Kitiutestét, pénzjutalmat kapátok. Nektek ez volt a fontos. Mit bántatok ti, hogy mese volt az egész s hogy az a szerencsétlen ember a veréskétől megnyomorodott.

Ezeket mondja most Gussi rendőrkveszor ur. De hát — mért csak most? És ha ezt így tudta — akkor miért fogadta el ezeknek a oribékeknek a kezéből a hamis feljelentést? Nem is csak ezt az egyet, hanem még — rogetteget! Hiszen Ön maga állítja, Gussi ur, hogy ezek a verések évek óta mesterségesen tenyésztték a különböző összeesküvéseket, csak hogy — bizonyítsák, mennyire szükség van rájuk és milyen kitünő ebek! Hátha ezt így tudta, rendőrkveszor ur, akkor — miért csak most szálal meg — miután Önök egymás között összevesztetek? Hát amíg jobban vannak, a mig egy társaság az egész, addig — minden rendben van! Addig a Tana feljelentés is — jó? Addig — össze lehet verni az értatlan embereket is?!

Ime Ruian urak egy lette: Detektivet bérelt fel és elküldte egy nyomdászhoz. A detektív a nyomdász-

nőnek átadott egy kommunista kiáltványt azzal, hogy készítsen belőle röpdulákat. A nyomdász az ezt megtagadta.

— Jól van — mondotta a detektív és eltávozott. A magával hozott kommunista kiáltványt azonban ügyesen elejtette a szobában, tehát az ott maradt.

Félóra múlva beállit Ruian ur. Házukutatás! Maga büdös kommunista! Hallottuk, hogy összeesküvést készit. Nézzük csak, milyen iratok vannak itt!

Természetesen megtalálja a kommunista kiáltványt, diadalmasan felragadja: itt van! Verés, ütés, fogda! Megvan az újabb szenzációs temesvári kommunista összeesküvés!

És Ruian ur — újra nagy nyomozó, pompás szimatu kopó.

Zachiu főfelügyelő ur is tud ám most ütni egyet a gazokon:

— Popovici! Hiszen ez közönséges e-lyemcsempész! Ruian? Az meg közönséges cigarettacsempész!

No és eddig? Ha egyszer tudta Zachiu ur, — miért nem tetszett ezt eddig mondani!

Ugyáltszik, hogy a kelevénynek ki kellett egyszer pattanni, hogy az egész-ből ömölni kezdjen a genny.

Ezek után az olvasónak fogalma lehet, hogy mi volt az a — titkos rádió pél-

KÉT JÓ EMBER

Jól bealkonyodott, mire Kis Kusza Jánosné elkészült a krumliszedéssel. Bela is fájdult a dereka alaposan. De semmi nincsen ingyen és meg is érte a fáradságot, hogy tele volt mind a három zsákja. Három zsák krumpli, ammin igen.

Leült Kis Kusza Jánosné az árokpárta, háttal a krumpliföldnek, szemközt az országútnak, annak tulsó árkan túl pedig a kis erdőnek. Bár olyan nagyon kicsinek nem lehet nevezni azt az erdőt, lehuzódik az túlhan egészen a garbai lapályig. Özet is lőttek már abban.

Egyszóval ott üldögélt Kis Kusza Jánosné az árokparton és várta az utkaparót. Mert úgy szólott a kérés, hogy az utkaparó alkonyaton erre kerül, felveszi az asszonyt is, krumpliját is a szekérre, hazafuvarozza és ezért illendő jutalmat kap. Krumplivalutában. De az utkaparó nem jött. Még távolbi zörgését sem lehetett hallani, pedig ebben a nagy piros csendben biztosan idehallatszik, ha közeledett volna.

Hát egyszer csak csörren a haraszt, csapódnak a gallyak: kilép ám két ember az erdőből. Valami pándorfélék talán, Kis Kuszané nem emlékezett, hogy látta volna őket valaha. Az egyik testes, mahomet ember, a másik kis vékony. Ruhájuk rongyos, cipőjük ennu kér. De a kedük nem rossz.

— Agyisten hugomasszony, — mondja

a kis vékony.

— Jó estét magoknak is.

A két ember letelepszik Kis Kuszanéhez az árokpárta.

— Mit üldögél itt, szép barba menyecske? Tán csak nem a babáját várja?

— Jaj lelkem, sose vártam én mást az uramon kívül, azt is eltemettem tizenöt esztendeje.

— Ejnye, ejnye, csak nem özvegy?

— Haj bizony, özvegy, az vagyok én. Nehéz is nekem ez a cudar élet nagyon.

Hosszút sóhajt Kis Kuszané, a két idegen ember nagy részvétellel nézi. Ejnye, ejnye, — sajnálja az egyik. Hm, hm, — bólint rá a másik. Kis Kuszané hálásan süti le tekintetét. Milyen derék jó emberek ezek ketten. Két jó ember, igazán.

— No de csak vár valamire, hogy itt ül?

— Várok, hogyne. Az utkaparót várom, hogy felbegyen a szekérre. De nem jön.

A két erdőből ugrott ember felkapta fejét, mint a vizsla. De a mély csendesen kívül nem hallottak semmit. A kövőbbik megcsóválta a fejét.

— Az bizony nem jön. Még a végin gyalog kell magának hazamenni, szegény asszony. Pedig biztosan elfáradt.

Kis Kuszané buzgón bólogatott:

— El bizony, lelkem, csunyan. Reggel óta szedem a krumplit, majd leszakad a derekam.

— Ejnye, ejnye, emmán nem jó dolog. De hát ilyen a szegénység sorsa. Csak fáradni, csak vesződni azért, amit lenyelünk. Még az ilyen szegény özvegy is, ni.

A másik is helyeselte ezt a nézetet. Kis Kuszané lelke megtelt háládatossággal.

— Meg is áldja magokat az Isten, hogy ilyen jó emberek.

A két jó ember megint hallgatódzott

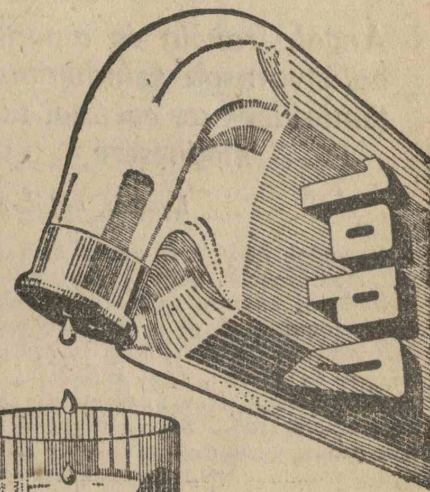
dául dr. Nagy Hugó temesvári ügyvéd lakásán, mennyire lehetett szerepe a biatorbágyi vasúti merényletben, mi lehetett az a kis dolog dr. Juhl Marcellel és mi volt az a sok egyéb „szenzáció” évek óta, következetesen mindig csak Temesvárról.

Levonni a konzekvenciákat, uraim! Zachiu urtól — Ruian urig! Végig az egész vonalon! Megtisztítani a teret! Eltűnni — lép virágail

ifj. Kubán Endre

Ma volt a takarékos-sági nap

Bukarestből jelentik: Ma, október hó utolsó napján lett volna az európai takarékos-sági nap, amelyen mindenkinek, aki hive a takarékos-ság gondolatának, megspórolhatott volna magának egyet-mást, föltéve, ha volt miből. Jelentő azonban, hogy a fővárosban, senkinek sem volt sejtelve sem a takarékos-sági nap felvirradásáról s csak akkor vették tudomásul a nevezetes dátumot, amikor a déli lapok megemlékeztek róla. Erdélyben már a feltételei is megszűntek a takarékos-sági lehetőségnek.

Az ODOLO rend... hatású fertőtlenítő szer! Tartalmaz, amely a szájöblítés után még órák múlva is hat! ODOLO ezért a szakemberek a legjobb fogápolószerek nyilvánítják

HARRY LIEDTKE BRASSÓBA JÖN!

Ujabb öt évre meghosszabbították a török-orosz barátsági szerződést

Ankara, október 31.

A török-orosz barátsági szerződést, amely mostanában járt le, az érdekelt kormányok rövid tárgyalás után újból meghosszabbították 5 esztendőre.

Itt említjük meg, hogy Izmet pasa, török miniszterelnök, elfogadta Mussolini olasz miniszterelnök meghívását egy római találkára. A török miniszterelnök római látogatásának időpontját rövidesen megállapítják.

November 9-én először fog beszélni telefonon Bukarest Newyorkkal

Bukarest, október 31.

November 9-én délután öt órakor Bukarest fog beszélni telefonon Newyorkkal. A román külügyminisztérium fogja felhívni az Egyesült Államok külügyminisztériumát és a két állam külügyminisztere személyesen fogja üdvözölni egymást. Utána a román külügyminisztérium az amerikai román követséget hívja fel.

Angol, francia és amerikai autógvárosok szindikátusba tömörülnek az európai utak kiépítésére

London, október 31.

Az angol, francia és amerikai autógvárosok elhatározták, hogy a nemzetközi kereskedelmi kamara égisze alatt szindikátusba tömörülnek és megkezdik az érdekelt államokkal való megegyezés után a közép- és kelet-európai úthálózat kiépítését. Az angol, francia és amerikai autógvárosok szindikátusa az utépítés ellenében vámentes autóbehozatalt akar re-kompenzációképpen a számításba jöhető államoktól.

Uj Lupény készül?

A szociáldemokrata központok szerint a kormány felújította a nemzeti szakszervezeti mozgalmat, hogy provokálja a munkásságot

Bukarest, október 31.

A szociáldemokrata párt és az országos szakszervezeti szövetség központi vezetőségei nagyjelentőségű együttes értekezletet tartottak, amelynek a megállapításai minden bizonnyal élénk visszhangra találnak úgy politikai körökben, mint az ország egész közvéleményében.

Az értekezlet — amint a kiadott hivatalos közlemény erről beszámol — azokkal az értesülésekkel foglalkozott, amelyek szerint

a jelenlegi kormány is hozzájárult az ország egyes vidékein az úgynevezett nemzeti szakszervezetek összevisszálásához,

követve ezzel Vajda belügyminiszter gyászos végű példáját. Különösen Kraszó-megye ipartelepeit özönlötték el a belügyminisztérium ügynökei, akik a hatóságok jóakaratu támogatásával úgy igyekeznek nyélbeütni a nemzeti szakszervezeteket, hogy a szociáldemokrata szervezetek ellen harcolnak s minden módon fenyegetik és provokálják a munkásvezetőket. Ilyenformán a szociáldemokrata párt szerint ezen a vidéken

pontosan ugyanazok az események ismétlődnek, amelyek az emlékeztetés lupényi mézszárlást két és fél esztendővel ezelőtt előidézték

s a szociáldemokrata értekezlet ennek a körülménynek az alapján arra a szilárd meggyőződésre jutott, hogy a jelenlegi kormány is szét akarja rombolni a munkásszervezeteket, amelyeknek a politikájuk nem felel meg a munkaadói és kormányköröknek.

Erre következtetnek a szociáldemokraták abból is, hogy a helyi hatóságok következetesen betiltják politikai és szakszervezeti gyűléseiket s üldözik vezetőiket.

Besszarábiában teljesen és nyíltan fel-függesztették az alkotmányos jogokat.

A hatóságok szándékosan tüllozzák a kommunista mozgalom veszélyeit és a régi módszerek szerint összeesküvéseket inszenálnak, csak hogy a közvélemény és a külföld előtt indokolják a rendkívüli intézkedéseket, amelyekkel

máris visszaállították az ostromállapotot az egész országban.

A szociáldemokrata párt nevétségének és szánalmasnak tartja ugyan a nemzeti szakszervezetek létrehozására irányuló ezeket a kísérleteket, amelyekkel a munkásságot közvetlenül a kapitalista érdekeknek akarják kiszolgáltatni, de nagy veszélyt lát abban, hogy megint a kormány pénzeli ezt a szerencsétlen és csak provokációt célzó mozgalmat. Éppen ezért felhívja a munkásságot és a közvéleményt figyelmét a kormány e kárhuzatos mesterkedéseire, mert ezek új Lupényt készítenek elő.

„A kormány tüzzel játszik, — mondja az értekezlet határozata. — Megkezdett akciójáról nem lehet tudni, hol fog megállni. Ha nem szünteti be és újból vér fog ömleni, az egész felelősség őt fogja terhelni.”

Egyébként leszögezte még az értekezlet, hogy

a Resica-vidéki helyzet rendkívül aggasztó, mert a munkások és nyugdíjasok még most sem kapták meg szeptemberi és októberi járandóságukat.

Amíg a kormány nem hat oda, hogy a

munkások megkapják hátralékos illetményeiket, nem lehet elképzelni a kedélyek megnyugvását.

Megkondatta tehát a vészharangot a szociáldemokrata párt és rendkívül súlyos vádakat emelt a kormány ellen. Ebben az esetben is csak cinikus hallgatás lesz vajjon a válasz?

Magyarország pénzügyi helyzete

Budapest, október 31.

A sajtó egyöntetűen megállapítja, hogy a népszövetségi bizottság jelentése, bár a legmesszebbmenő jóindulattal és szakteleppel készült, csak a bajokat állapítja meg, de kiutat a nehézségek közül nem proponál. Amit ajánl, az alig keresztülvihető.

A külföldi devizák az állam utolsó tartalékai és ha azokhoz hozzányúlunk, hogy az adósságokat kifizessék, az ország koldusbotra jut.

Ugyancsak lehetetlen tovább csökkenteni a tisztviselői létszámot és rendükkel, ni a fizetéseket, valamint helytelen volna becsukni az állami üzemeket, mert ezáltal csak a munkanélküliség növekedne.

Bázelből érkezett távirat jelenti, hogy a Népszövetség Bruce angol pénzügyi szakértőt delegálta megfigyelőnek a magyar Nemzeti Bank mellé. Bruce a hazai nemzetközi Fizetések Bankjának egyik főembere. A népszövetségi megfigyelő a legközelebbi napokban már el is utazik a magyar fővárosba.

Asíra (Apoló) Mozdó BRASSÓ

Vasárnap, nov. -től bemutatja: LUIGI PRANDELLO Nobel-díjas író regényét

„A SZERELEM DALA“

című 10 felvonásos énekes színművet

Főszerepben Renata Müller és Gustav Fröhlich.

A film Olaszországban készült, csodaszép természetes felvételek, a Capitolium valamint a többi óriási római épületek különös szépséget adnak a filmnek

Németül éneklő és beszélő sláger!

Hogy a szerelem dalát élénkelhesse,

Jöjjen az Astrába vasárnap este

A csodaszép elegáns Renate Müller

Együtt szerepel Gustav Fröhlichel

Ha el akar tölti két kellemes órát,

Nézze meg okvetlen a Szerelem dalát!

Monopol: zrofilm, Brassó.

Vasárnap délelőtti nagy MATNÉ: német éneklő, beszélő hangos-film

Örvendefes hír!

D. MOCIORNITĂ

bőr- és cipőáru, utazási cikkek és kézműáru-gyárak

BUKAREST V., Strada Apele Minerale 67-75.

a n. é. közönség szives tudomására hozzák, hogy

BRASSÓBAN,

Str. Voevodul Mihai (Kolostor-utca) 14

lerakatot létesített, amelyben összes jónevű, csak valódi bőrből készült árucikkeit tartja raktáron.

Az új fióközlet

Ion G. Tiberiu ur vezetése alatt áll és

1931 nov. 2-án, hétfőn nyílik meg

Saját érdekében látogassa meg új fióközletünket.

Hírek

TOMCSA SÁNDOR:

Szóval: kegyed azt mondja, hogy teljesen ismeri önmagát

Tegnap megint ezt hallottam: „Na, bizza csak rám kérem, megnyugtathatom önt, hogy én teljesen ismerem önmagam!”

Nem tudom: ki mondta kinek, nem tudom: válasz volt-e egy kérdésre, vagy megállapítás a perc hangulatában, esetleg garancia a jövőre. Nem tudom. Ezeket a szavakat, csak úgy hoztam vissza a rohanó idők szele.

A hang kellemes, fegyelmezetten mondható bariton volt, de oly mérhetetlen önhittség csengett ki belőle, mely már surolta a legutóbb emberi gyarlóságnak, a gőgnek határát.

Rendes körülmények közt igazán nem történne az egész ügygel, de ez az átkozott gyomorsor megint kizoz. Tudniillik, én is azt hittem, hogy ismerem önmagam. S mikor már kezdtem rájönni óriási és együgyű tévedéseimre, akkor már egy puha, szőke doktor bácsi kedélyesen a vállamra ütött: „Hát egy kis savunk van barátom.” Ami engem illet, szívesen lemondtam volna erről a fejedelmi többségről.

Tehát savam van. A fenti baritonista urnak, esetleg nincs. Sőt, a fejemet teszem rá, hogy nincs. O, ismerem a savtalan hangok könnyed dinamikáját. De: ha nincs réki, majd lesz néki... Ez kétségtelen. És ettől szeretném megőrizni. Azt a kellemes bariton meg szeretném őrizni a világunk, üde csengésében. Hogy ne kelljen egyszer, a dolgok alkonyán, rekeszesen, kedvetlenül, tompán, a szódabikarbónás stancik méla zörgése közben ezt hallanom: „A fene egy meg, az ember sose tudhatja...” Pedig, aki ilyen bátor hangon mer bizonyosságot tenni, az tudhatta volna!

Szóval: Kegyed azt mondja, hogy teljesen ismeri önmagát?!

Az igaz, hogy önmagunk megismerésére, minden erőnkkel törekednünk kell. Ez az első principiuma annak, hogy ebben a khaosban, ebben a nyúlós sötétségben ki tudjunk valami helyet tapogatni magunknak. Az is igaz, hogy testünk, vagy szellemünk, minden újabb általunk felderített négyzetmilliméterre, mely és őszinte örömet kell kiváltson belőlünk. Ennek, bizonyos formában, a szenzáció lefektethetetlen extázisában hangot is adhatunk, — teszem azt —: „Nahát, képzeld, kérék, nem is tudtam, hogy a bal lapockám alatt, egy szialaku anyajegy van!!! És én erről negyvennyolc évig nem tudtam semmit! És meghallgattam volna anélkül, — igazán elvágyok...” stb. stb. Így még, — mondjuk, — igen. De azt mondani, hogy „teljesen”, az egy kicsit sok.

Mert mit jelent ez, hogy „teljesen”? Bizonyára nem azt, hogy a jobbkezemen öt ujj van, melyek körömben végződnek és tudom, hogy a rakott káposzta nekem nagyon nehéz, hanem valami affélét, hogy nem csak tisztában vagyok anatómiaimilag és szellemileg önmagammal, nem csak ismerem fizikai és pszichikai képességeim határát, hanem tudom azt is, hogy „énem” hogyan viselkedne új és megismeretlen körülmények hatálya alatt? Hogyan reagálna váratlan benyomásokra? Hogyan tudna percipálni, dönteni, pillanatok alatt kész helyzetet teremteni. Az az „én” akit állítólag „teljesen” tetszik ismerni. Az az „én”, akitől annyira tisztában vagyok, hogy... hogy bután bámulnék arra a vadidegőre, — ha láthatnám magamat, — ki az utolsó pillanatban — mondjunk egy komplikáltabb esetet — ugrik félre egy autó elől.

Minden hosszadalmas magyarázkodás helyett, én csak egy pár kérdést szeretnék intézni ahhoz az urhoz, kiről e pillanatban csak annyit tudok, hogy kellemes baritonja van és teljesen ismeri önmagát.

Meg kell jegyeznem, hogy kérdéseim csak látszólag butábbak annál a felfogásnál, hogy: teljesen ismerhetjük önmagunkat.

Tehát:

Látta már kegyed önmagát aludva, mikor szétválasztott tagokkal úgy fekszik, mint egy kéjgyilkosság áldozata?

Hallotta már kegyed önmagát, mikor egy nőnek arról dadog, hogy ön csak a nő lelkét szereti, de mit tegyen, ha a nő lélek oly rejtett és komplikált, hogy ehhez csak bizonyos formákön keresztül tud eljutni?

Figyelte meg kegyed már azt a — bocsánatot kérek, — pofát, mikor két „rámára” kigusztálja a harmadikat?

Undorodott meg már saját gyönyörtől rán-

gatózó arcától, mikor a pincér a huszlejesbőrt nyolcvanötöt ad vissza, a fekete leonása után?

Röhögött, — ismétletlen bocsánatot kérek, — röhögött kegyed fontoskodó, szorgos ábrázatán, mikor a száguldó autók közt ázsonglörkdötte magát, csak hogy a koldusnak ne kelljen adnia két lejt?

Fogta-e a hasát annak a látványnak frap-pirozó humorától, mikor kegyed, a lovag, holmi zsirpárnák élénk gátlása közben pedikűröz önmagának?

Esett meg a szíve azon a remegő, pipogya fráteren, mikor megnézi a nyelvét a tükörben és arra gondol, hogy talán ez az első állomása annak az utolsó utnak? Kegyed, a kinek a kétszeri golyóváltásos afférja nagy és bő port vert fel a romantikus női lelkekben.

Látta, hallotta, figyelte kegyed önmagát? Röhögött önmagán? Undorodott önmagától? Hogy imádta önmagát, hát ezt elhiszem.

De menjünk tovább egy lépéssel!

Mit csinálna kegyed, ha Jorga azt mondaná: „Nézd fiam, én már unom ezt az egész ügyet, itt már nincs más elintézni való, csak a lapbetiltások. Intézd te fiam. Növessz szakállat és intézd.” Mit csinálna kegyed? Növesztene-e vagy sem?

Vagy ha egy éjjeli órán azzal költené fel Marlene a Dietrichsteintől, hogy: „Nézd pofám, visszahoztam a dugóhúzó.” Mit csinálna kegyed? Azt mondaná: „Párrdon, tévedés, én nem tudok semmi dugóhúzóról és máskor ne tessék zavarni, mert szőlök a sarki világközvéleménynek.” Ezt mondaná kegyed? Vagy pedig volna lelke becsapni azt a szegegy nőt, mondván: „Tegye csak le fiam az asztalra!”

Vagy ha a Vígsház felkérné, hogy írjon egy darabot, — mit csinálna? Irna vagy nem írna? Nem az kérem, hogy ön rejtélyesen mosolyog! Kegyed azt mondta, hogy teljesen ismeri önmagát, most már egyenes, férfias választ várunk: irna, vagy nem írna?

Vagy Fordtól kapna egy levelet: „Mister! Hallottam az ön azon képességéről, hogy ön az egyedüli, aki teljesen ismeri stb. Mister, ön csakis az én fiam lehet. Jöjjön és vegye át jogos örökét vagyionban és helyemet a világiacsnak.” Menne-e kegyed, vagy göröcsösen ragaszkodna nevéhez és európai mivoltához? Ismeri-e kegyed annyira önmagát, hogy elkezdene csomagolni, vagy adna egy pofont annak a hülye barátjának, aki föltételezi önről, hogy kegyed annyira nem ismeri önmagát?

Kedves uram, sokáig folytathatnám e kérdések sorozatát, erre azonban nincs terünk, mert vannak úgy-e más problémák is azon kívül, hogy kegyed ismeri-e önmagát és hogy én mit szölok ehhez.

Ugy vélem azonban, hogy e pár kérdésem is rádöbentette önt, kijelentése vakmerőségére. Az ilyen kijelentéseknek mindig rossz vége szokott lenni. Vagy gyomorsor, vagy egy ilyen cikk. Kiméljük meg az embereket az önismeret kellemetlenségeitől. Mert, ha nem volna önismeret, nem volna gyomorsor, nem volna cikk, nem volna újság, s talán nem lenne akkor Jorga kegyelmes ur sem üres óráiban miniszterelnök.

Aztán még egyet: Nézze kérem, egy úgynevezett főtársaságbeli gentlemanra sosem ret előnyös fényt, ha olyan sötét csirkefogó ismeretségével dicsekszik, mint amilyen az — énünk.

— SÜLYOS BÜNTETÉST KAPTAK AZ ORCZY-UTI TRAFIKABLÓK. Budapestről jelentik: Emlékezz es, hogy három fiatalember, Barnák József, Máté István és Bota Lajos, október 22-én betörték egy Orczy-uti trafikba, ott fojtogatni kezdték a trafik tulajdonosnőjét, majd, amikor meglepték őket, 180 pengővel meg akartak lépni. A fiatalembereket elfogták és, noha ügyük nem tartozott materiális eljárás alá, a törvényszék máris ítélkezett felettük és egyenként öt-öt évi börtönnel sújtotta őket.

— SIKERES SZIVOPERÁCIÓT HAJTOTT VÉGRE DR. CAMPIANU, A BRASSÓI KÓRHÁZ FŐORVOSA. Tegnap este 8 óra után Ince Sámuel 19 éves szusterlegénynek, — a ki egy Porond-utcai családtagjának udvarolt, — útját állotta egy kömüveslegény, s azzal az indoklással, hogy neki elsőbbségi jogai vannak, rátámadt. Amíg a szuster elborázi segítségért siettek, addig lécekkel felszerelve a kömüveslegény társai is a helyszínre vonultak. Csakhamar parázs verekedés keletkezett a két párt között s mire a küzdő felek elhagyták a csatateret, két fiatal kömüves maradt a porondon, akiket azonnal kórházba szállítottak. Jakab István csak könnyebb sérüléseket szenvedett, míg Fazakas Sándor szivburkán három centiméter mély szurást ejtett a bicska. Az eszméletlenül heverő áldozaton, dr. Campianu, a Márcsukórház főorvosa, egyetemi magántanár, komplikált operációt hajtott végre. Szívbebe injekciót fecskendezett, majd összevarrta az erősen sérült szivburkot. A szusterlegény minden valószínűség szerint életben marad. A késelő suhancokat letartóztatta a rendőrség.

— RAJZ ÉS FESTŐTANFOLYAMOK. A Brossek műterem kezdők és haladók részére akadémiászerű tanfolyamokat tart, művészi vezetés mellett. Az olcsó tandíj mindenki részére lehetővé teszi, hogy ezen alkalmat tudásának fokozására kihasználja. Jelentkezni naponként a műteremben, Brassó, Hirschert utca 23. II. em.

Nesze neked sajtószabadság!

Bukarest, október 31.

A belügyminisztérium az alábbi hivatalos közleményt adta ki:

Tekintettel arra, hogy a pár napig betiltás alatt álló Lupta és Ordinea című bukaresti lapok elfogadták azokat a föltételeket, amikhez a kormány a további megjelenésüket kötötte, nevezett lapok további megjelenése alé semmiféle akadály nem gördül.

Nesze neked alkotmányban biztosított sajtószabadság!

— Időjárásjelentés. Budapestről táviratozzák: A Meteorológiai Intézet jelentése szerint változókéony, szeles idő várható, záporoszerű fúto esőkkel, havasesőkkel és hócsökkenéssel.

— A Feketeszáru cseresznye nagy sikere Brassóban. Hunyady Sándor darabja meghozta a brassói színháznak is az első zsufolt házát. Gondos és jó előadás volt és a közönség itt is leleksen tapsolta a színészeket.

— MEGALAKUL NAGYVARADON A FA-EXPORTÖRÖK SZINDIKÁTUSA. Nagyváradról jelentik: Ma ünnek össze Nagyváradon az erdélyi faexportörök, hogy megalakítsák szindikátusukat és a legutóbbi magyar-román egyezmény alapján megbeszéljék az exportra Magyarországra való szállításának módjait.

— EDISON LEGIDÖSEBB FIA MEGTAMADTA APJA VÉGRENDELETÉT. Washingtonból jelentik: Edison első házasságából származó legidősebb fia, Edison Vilmos, perrel támadta meg a nagy feltaláló végrendeletét. A beadványban előadja a legidősebb Edisonfiu, hogy nagynevű apja aránytalanul többet hagyományozott második házasságából származó testvéreire, mint órá.

— SÜLYOS HARCOK CIPRUS-SZIGETÉN. Londonból jelentik: Ciprus-szigetén ismét kiújultak a harcok. A lázadó görögök megütözték az angol megszálló katonasággal és az ütközet folyamán tizenötven meghaltak, ötvenen megsebesültek. A felkelők támadást intéztek a világítótorony ellen is, amelyet összeromboltak.

— HAT HAVI FOGHÁZ VÁLTÓHAMISITAS MIATT. Tudósítónk jelenti: A marosvásárhelyi törvényszék büntügyi szekciójá ma tárgyalta Szakács Albert lakatos váltóhamisítási bűnperét, aki három darab váltót hamisított, 26 ezer lej értékben. A váltókat a díszeszentmártoni Vultur bank váltotta be és a hamisítás csak akkor derült ki, amikor a lejárat után felszöli ották a két kezest, hogy tartozásukat rendezzék. A törvényszék Szakács Albertet hat havi fogházra ítélte.

— HARRY LIEDTKE MA, szombaton délután érkezik Brassóba és a Korona-szállóban száll meg.

— BERNFELD BRASSÓI ZONGORAESTÉLYE. A kedvelt zongoraművész csodálatos műsort állított össze. Bach, — egy Mozartszonáta, — a nagy Schumann fantázia, opus. 17. és kisebb szerzemények, Darius, Milhaud, Brediceanu, H. Neugeboren, (első bemutató), Strawinsky, Chopin és Lisztől. Jegyek a Zeitschriftenzentralénál kaphatók.

— ORVOSI KÖRÖKBÖL. Dr. Tausinger Arthur gyakorló orvos letelepedett Brassóban és rendel délután 3—5-ig. Vár-utca 76. Telefon 392.

— Marlene Dietrich óriási sikert aratott tegnap esti új filmjével. „A megbecs-telenített” e legizgalmasabb kémkedési dráma, amelyben Marlene Dietrich egy kémmő nagyvonalu szerepét alakítja. Elcsábítja az osztrák ezredest, akit halálba kerget, megszédíti az orosz ezredest, végül beleszédül maga is és nyitott szemmel áll a sortüz elébe. Abony Marlene Dietrich ennek a szezon kétségki-vül legszenzációsabb filmjének főszerepét alakítja, senki utol nem érheti. Aki a brassói Modern Mozgó nagyszabású film-slágerét megnézi, egy felejthetetlen művészi élménnyel lesz gazdagabb.

— ELVESZETT tigris-macska, mind a két szemén vak. Megtaláló nagy jutalomban részesül. Leadandó: Brassó, Fekete-utca 58. földszint.

— MA: „AZ IDEALIS FÉRJ.” HARRY LIEDTKE SZEMÉLYES FELLEPTÉVEL. Ez a szenzációs és nagy esemény-számba menő előadás ma este 9 órakor kezdődik a brassói Astra-teremben. Megmaradt jegyek a Zeitschriftenzentralénál és az esti pénztárnál.

— BRASSÓI ORVOSI HIR. Dr. Bentia v. közközházi orvos, gyakorlóorvos és bőrgyógyász, (spec. a budapesti, gráci és berlini egyetemeken), Brassó, Mester-utca 11. (Bologna) sz. alatti házában új rendelőt nyitott. Rendelés: belső, sebész, női, bőr és nemi (vér) betegeknek. naponta 11—1 és 3—5-ig.

— TANCISKOLA. Havadiné tánciskolóját november hó 3-án, kedden nyitja meg Ilosz-szu-utca 13. sz. alatt. Tananyag: A szezon legjobb táncujdonsága. Zárt kolonok. B-íratkozás minden kedden és csütörtökön ugyanott.

— BRASSÓI ORVOSI HIR. Dr. Steinburgi Pildner Károly szem-, fül-, orr- és gégeszak-orvos újból megkezdte rendelését Vár-utca 84. szám alatt.

— ORVOSI HIR. Dr. Orlik József külföldi tanulmányjáról hazaérkezve, rendelését Marosvásárhelyen, Str. Traian (Barossy-u.) 1-a alatt megkezdte. Rendel. bőr- és nemibeteg-eknek és kozmetikai bántalmak ellen.

— NINCSEN SZER, amely a menstruációs fájdalmakat gyorsabban elmulasztaná, mint az Algocratine. Ez a híres szer 10 percen belül hozza a kívánt eredményt. Teljesen ártalmatlan minden kórú lányok és asszonyok részére.

— BRASSÓI PIACI ÁRAK. Marhahus, levesnek kg. 26—28, marhahus, pecsenye kg. 46—48, sertéshus, combja kg. 34—36, sertéshus, karaj kg. 42—44, zsirszalonna kg. 36—38, zsir kg. 48—50, tojás drb. 2—2.50, csirke párja 40—120 lej. — Élő állatok, kilóra: Export ökör, élősúly kg. 18—20, sertés, élősúly kg. 18—20, igás ökör drb. 6000—8000, ló drb. 4000—10.000, ló luxus, drb. 14.000—20.000 lej. — Terményárak nagyban: Buza q 290—300, rozs 230—240, árpa, sör 260—300, árpa, takarmány 220—230, zab 280—290, tengeri, szemes 190—200, lencse, nagyszemű 300—350, bab, fehér 300—350, burgonya 80—90 lej. — Takarmány-árak nagyban, per 100 kg.: Széna, préselt 160—180, széna, laza 120—140, szalma, laza 60—70, korpa 140—160 lej.

Pörzsde

1931. október 30.

Zürich (utó): Berlin 121.30, Amsterdam 206.90, Newyork 513, London 19.80, Páris 20.20, Milánó 2642.50, Prága 1518, Budapest 9002.50. Belgrád 905, Bukarest 507. Vár-utca 57.40. Pörzsde.

Színház * Művészet

Heti műsor:

SZOMBAT DÉLUTÁN 4 ÓRAKOR: Sonny-Boy. Gyermekezőadás.

VASÁRNAP DÉLUTÁN 3 ÓRAKOR: Nótás kapitány. Operett.

VASÁRNAP DÉLUTÁN 6 ÓRAKOR: Harapós férj. Operett.

VASÁRNAP ESTE 9 ÓRAKOR: Feketeszáru cseresznye, Hunyady Sándor nagysikerű színjátéka.

MA ÉS HOLNAP ESTE A FEKETESZÁRU CSERESZNYE. Zsufolásig megtelt ház közönsége nézte végig tegnap este a Feketeszáru cseresznye előadását, amely, mint mindeuitt, ahol eddig előadták, Brassóban is feledhetetlen sikert aratott. A remekbe készült színjátékot ma szombat és holnap, vasárnap este megismétlik.

NÓTÁS KAPITÁNY ÉS HARAPÓS FÉRJ. Vasárnap délután két előadást tart a magyar színház. Délután három órakor a nagysikerű Nótás kapitány operett, 6 órakor pedig a Harapós férj játssza olcsó helyárakkal. Este 9 órakor a Feketeszáru cseresznye negy.

HÉTFŐN ESTE NEM TART A SZÍNHÁZ ELŐADÁST.

A' VASÁRNAPI ELŐADÁS JEGYEIT A SZÍNHÁZI PÉNZTÁR EGÉSZ NAP ÁRU-SITJA.

ASTRA
(APOLLO)
MOZGÓ
BRASSÓ

Ma, szombaton 5—7-ig és 7—9-ig fut:

„Soha többé szerelem”

Felvonásközben HARRY LIEDTKE személyes felléptével.

LINOLEUM és SZŐNYEGÁRUHÁZ

Függönyök. Asztal- és ágytakarók. Otomanok. Butorszővetek. Grádli. Matracok. Paplanok

SCHROLL CHIFFONOK LERAKATA

TELLMANN & WOCET

BRASSÓ, BUZASOR 8 SZAM

Két családost-villa

szép kilátással. adómentes Lei 1 millió 250.000. 50%-os készpénzfelvétel ellenében Brassóban eladó. Lakás szükséges mellékkeliségekkel azonnal beköltözhető — Cim a „SAXONIA” hirdetésű irodában. Kolostor utca 15.

NOVEMBER 2.

— Ha fáradt és izgatott, ha álmatlan-
ágban és gyakori felelősségben szen-
ved, ha hasgörcs, mellnyomás vagy szív-
fájás kínozza, akkor igyék reggel éhgyo-
morra 1—2 pohár természetes „Ferenc
József” keserűvizet, mert ez megszünteti
az emésztési zavarok okait s elhárítja
a vértőlulást. Az emésztőszervek gyó-
gyításának több orvosánára elismeri,
hogy olyan tüneteknél, melyek a tápcsato-
rna tartalmának önmérgezéséből származ-
nak, a Ferenc József víz kitűnően be-
vál. A Ferenc József keserűvizet gyógy-
szertárakban, drogériákban és fűszerüz-
letekben kapható.

— A bestiális sógor. Bánsági tudósítónk
jelentése: Nagyszentmiklósi községben
különös körülmények között lett anyává
egy tizenkétéves kis iskolás leány. A le-
ányka elviselhetetlen fájdalomról pa-
naszkodott szüleinek, akik végre is orvost
hívtak a beteg gyermekükhöz. Legna-
gyobb meglepetésre az orvos rövid vizs-
gálat után azt állapította meg, hogy bár
feltűnő külső jelek nem árulták is el, a
leányka áldott állapotban van és szülési
fájdalmai vannak. A kétségbeesett szülők
vallatára fogták a kis leányt, aki beval-
lotta, hogy mialatt férjénél levő néniénél
tartózkodott, néneje távollétében a sógora
erőszakot követett el rajta. A kis leányt
kórházba szállították, a bestiális ember
ellen pedig eljárást indítottak.

— Borzalmak néhány sorban. Budapest
ról jelentik: Bonyhádi Percel Sándor, 40
éves kereskedő feleségével Rácz Rozáliá-
val, tarthatatlan nyomoruk miatt, Vas-
utcai lakásukban nagyobb adag morfiu-
mot vettek be, majd kölcsönösen felvág-
ták egymás ereit. A házbeliek, halálhör-
géseikre felfigyelve, rendőrrel betörték a
lakásba, ahol eszméletlen állapotban
akadtak rájuk. A haldokló házaspárt a
mentők azonnal a Rókus kórházba szállí-
tották. — Berlinből jelentik: Curt Log-
ge, huszonöt éves munkanélküli fiatal fe-
leségével öngyilkosságot s egyben család-
rást határozott el. Logge felkötötte ma-
gát, felesége agyonlőtte két nagyobbik
gyermeküket, majd magával végzett. Az
elkeseredett házaspár csupán kéthónapos
seccsemőjüknek kegyelmezett meg. Bu-
zsulevelükben kéri a jólelkű embereket,
hogy árván maradt gyermeküket nevel-
jék fel. Amire a tragédiát felfedezték, a
seccsemő éhenhalt.

— Végre erre is gondolt valaki...
Igen szokatlan, de mindenképpen meg-
örvendető meglepetést küldött a fa-
lu szerkesztőségünknek. Molnár Miklós
alesperes-plébános, a Görgényi-havasok
tövében fekvő Nyárádremete község
papja rokonszenves kiállítású füzetben
dolgozta fel községe keletkezésének és
fejlődésének történetét. A füzet átfogó
képet nyújt a község nevezetesebb köz-
hasznú intézményeinek a kialakulásá-
ról is. Nagyszerű és paphoz méltó ötlet
volt a füzetke megjelentetése. Bár min-
den magyar és székely faluban megcsi-
nálnák, ha nem is annyira szép, előke-
lő és szintezinte a külföldi nyomtatvá-
nyokra emlékeztető formában, ahogyan
Molnár Miklós megtette, de bár egysze-
rűbb és olcsóbb kiadásúak között,
pusztán csak a tartalomra fektetve a
súlyt. Elsőrangú forrásmunka lenne a
történetíróknak, és falu-kataszter a je-
lenben, amire akkora szükség volna.
(k. s.)

— Beleesett a mészoltó gödörbe. Lugosi
tudósítónk jelentése: Csaknem áldozatul
esett egy kevés híjján vezetés kimenete-
li szerencsétlenségnek Bild Miklós lugo-
si fiatalember, aki a házuk udvarán me-
szet oltott egy mély oltó gödörben. Mun-
kája közben megcsuszott és belezuhant a
forrásban levő mésszel telt gödörbe. Ve-
szélyes helyzetben a fiatal ember nem
vesztette el lélekjelenlétét és nagy erő-
feszítések árán sikerült a meszes gödörből
kimászni, azonban így is nagyon súlyos
égési sebeket szenvedett.

— Munkástragédia. Déváról jelentik:
A lupényi István-bányában pénteken
megrendítő munkásszerencsétlenség törté-
tént. Puszt János bányász a robbantás
után alapácsával ütögette szét a szénét.
Nem gondolt, amint nem is igen gondol-
hatott arra, hogy a robbantás után is sér-
tetlenül maradhatott az egyik elhelyezett
patron. A kalapácsütések következtében
ez a még épen maradt patron is felrobbant
s a szerencsétlen bányász halálos sebet
csíjtott. Puszt Jánost haldokolva szállították
a kórházba.

— Tizenegy kiskoru árvát hagyott ma-
ga után. Déváról jelentik: Hágár Lipót
lupényi bányász felesége 12-ik gyerme-
kének megszülése közben az újszülöttel
együtt kiszüvedett. A hátramartt 11 élő
gyermek még mind kiskoru és a legszo-
morubb árvaságnak néz elebe, mert a
szegény bányászcsalád alig van vala-
mije. Nemcsak Lupényban, hanem a kör-
nyéken is ószinte részvét nyilatkozik meg
a szerencsétlen család iránt. Csak az a
baj, hogy a bányászoknak részvételük
ugyan van, de egyebük, amivel az árvák
segítségére siethetnének nincs.

Gyermekei

szívesen járnak iskolába?
Akár igen, akár nem, nem mehetnek
iskolába, ha meghűlés kínozza őket. Az
iskolában pedig nagyon könnyen be-
betegsznek meg. Adjon velük ezért min-
den reggel néhány

Panflavin - pasztillát.

Jólteik és megvédik a fertőzéstől. Jobb
a betegséget megelőzni, mint gyógyítani.

— Tenyszállatvásár a Bánságban. Bá-
nsági tudósítónk jelenti: A bánsági mező-
gazdák és állattenyésztők egyesülete a
mezőgazdasági kamara támogatásával az
egész országrészre kiterjedő nagyszabású
tenyészállatvásárt rendez november 8-án
Grabáczi községben. A résztvenni akarók
részvételüket a grabáczi községhezán no-
vember 5-ig bejelenteni kötelesek.

— BARÓ KRAFT-EBING VILAGHIRU
KÖNYVE: „Psychopathia Sexuális” teljes szö-
vegű magyar fordításban, jó kiállásban, is-
mét kapható. A hatalmas, lexikonalakú kö-
tet rövid ideig még a szencziósan olcsó le-
szállított áron, 163 lejért rendelhető meg
könyvosztályunkban. — Az összeg elözetes
beküldése esetén portómentes szállítás.

— Bécsben beve-
zetik a kövérek adó-
ját. Egyik bécsi lap-
ban legutóbb Wil-
helm Hans bécsi or-
vos szomorúan álla-
pitja meg, hogy
Bécsben még ma is
nagyon sok a kövér
ember. A kövérek ez
évi versenyén az első
díjat egy 185 kilós férfi és egy 140 kilós
asszony vitte el. Nézete szerint az orvo-
sokra hárulna az a feladat, hogy ezeket
a túltáplált embereket a mértékletes ét-
kezéssel lesozoktassák s ezáltal őket igen
sok betegségtől megóvják. Szerinte nagy-
ban megkönnyítené az orvosok munká-
ját az, ha a kormány elszánná magát ar-
ra, hogy a túlságosan nagyvők megféle-
mezése önmegtartóztatási adót vetne ki.
A befolyó akár pénzbeli, akár természet-
beni jövedelmet az állam a munkanélkü-
liek segélyezésére fordíthatná.

DÉCSEY ZOLTÁN:

A SIRÓ VÁROS

Hát ezért küzdöttünk,
kinlódottunk, szenvedtünk négy keserves
esztendőn, hogy jöjjenek a nevető örö-
kök és elvegyék tőlünk a szabadságot,
a maradék kenyeret?

— Én a politikához nem értek és a lel-
ki érzéseim nem kifinomodottak. Csak
ösztönöm van és úgy érzem, hogy évek
jönnek és nem lesz megváltás. A mi ge-
nerációnk el van temetve. Ámen. Ez
meg nem váltja a világot. Talán az új
nemzedék megismeri az igazságot és rá-
jön, hogy apáinak bűne rája fog háram-
lani, de ezt mi már nem fogjuk megérni.
Egyetlen megoldás van, az ausztráliai
farm. Mi szépen hallgassunk és temet-
kezzünk el. Bevégeztük kisded játékaín-
kat.

Pista lenyelte a forró teát és kilépett
a fagyos levegőre. Öreg nénikék hétrét
görnyedve baktattak a templom felé,
arcukat is csaknem teljesen belebugyolál-
va a nagykendőbe. A harang kedves csi-
lingeléssel esdette az égi harmatot.

A falu felső végére tartott. Az első őrs-
szem a patak hídjára volt kiállítva.
Pista senkit sem talált a poszton. Végig-
inspicált vagy három őrszemet, ugyanezt
találta. Tegnap éjjel korecsmáztak és
most ott alusszák részeg álmukat a ha-
talmatlan homárban.

Mit tegyen? Hogyan állítsa helyre a
fegyelmet? Miként szálljon szembe ezzel
a hordával? Példát statuáljon? De lesz-e
egyetlen ember, aki engedelmeskedik a
parancsának?

A templomba lépett. Az öreg pap az
evangeliumot olvasta. Az orgona halkán
zengett, az asszonyok elnyújtott, pana-
szos hangja az ég kegyelmét esdette. A
megváltó után sóvárgott a meggyötört
emberi lélek. Két hét múlva karácsony,
az ötödik karácsony már, amelyen a
népek és nemzetek fegyverrel a kezük-
ben viaskodnak egymással és kiüzték
szívéből az isteni kisdedet, aki a szere-
tet örök törvényét hirdette és a szeretet
jegyében áldozta életét mindenkiért.

A melléklátár előtti kispadban letérde-
pelt és imádkozni próbált. Édes Istenem,
légy irgalmas és ne pusztíts el bennünket,
ne vedd el az életünket, a szabadságun-
kat, a hazánkat, tartsd tőlünk távol a
szenvedések kelyhét.

Sport

A brassói bajnokság állása

Brassó, október 31.

A brassói labdarugóbajnokság őszi fordulójából már mindössze néhány mérkőzés van hátra. A bajnoki táblázat, különösen, ami az elsőség kérdését illeti, kialakultnak mondható, úgy, hogy egyben a tanulások is levonhatók.

A brassói bajnokság állása jelenleg a következő:

1. IAR 11 pont, 30:5 gólaránnyal. 2. Brasovia 7 pont, gólarány 10:5. 3. BMTE 7 pont, gólarány 11:8. 4. Olympia 6 pont, gólarány 10:7. 5. Victoria 3 pont, gólarány 8:12. 6. Ivria 2 pont, gólarány 3:14. 7. ACFR pont nélkül, gólarány 2:25).

Hátralévő mérkőzések: Victoria—Ivria, a mely november 1-én, vasárnap fog eldőlni, Olympia—Ivria és az ujrájátszandó Brasovia—Ivria mérkőzés.

Az IAR első helye az őszi fordulóban elvitathatatlan. Feltűnő a repülőgyári csapat kitűnő gólaránya, mely arról tanuszkodik, hogy elsőrangú csatárossal rendelkeznek. A múlt évi bajnok, a Brasovia, az utóbbi időben erősen visszament a formájában. A hátralévő mérkőzésén még szerezhethet két bajnoki pontot, azonban így is két pont hátránya lesz az IAR-al szemben.

Az utolsó helyet, pont nélkül, az ACFR csapata foglalja el. Mint már közöltük, az ACFR

két csapattal rendelkezik. Az egyik együttesben, amely kitűnő erőkből áll, többek között négy volt nagyváradi Törekvés játékos is szerepel, azonban bajnoki mérkőzésre csak a tavaszi fordulóban lesznek leigazolva. Ezek szerint tavasszal a vasutascsapat is erősen be-
le fog szólni a bajnokság kialakulásába.

Az ifjúsági bajnokság helyezési sorrendje a következő:

Első a Brasovia ifjúsági csapata 12 ponttal és 24:4 gólaránnyal. A Brasovia ifjúsági csapata már évek óta nyeri a bajnokságot. 2. BMTE 8 pont. 3. Olympia 8 pont. (Rosszabb gólarány.) 4. IAR 6 pont. 5. CFR 6 pont. 6. Ivria pont nélkül. 7. Victoria pont nélkül.

A hátralévő ifjúsági bajnoki mérkőzések az őszi fordulóban már csak kisebb változtatásokat eszközölhetnek a bajnoki táblán.

Ujpest—Sabaria 5:3 (2:1). Budapestről jelentik: A hétköznapi ellenére is tekintélyes számú közönség előtt folyt le a két csapat bajnoki mérkőzése.

Iskolák Egyesülete

— A BRASSÓI SZÉKELY TARSASÁG tanulóinak önképzőköre november hó 1-én délután 4 órakor kezdődik a református elemi iskolában. Kérjük a tanonctartó mestereket, szüveskedjenek tanulóikat az előadásokra pontosan elküldeni. Elnökség.

— ELHALASZTOTT KÉPKIALLÍTÁS. Hans Hermann nagyszombati festőművész, a Brassóban, november 1-re tervezett kiállításának megnyitását, — a képek szállításában történt akadályok miatt, — november 8-án halasztotta.

— ORGONAANGVERSENY. Pénteken este tartotta meg orgonahangversenyét Schmidthauer Lajos budapesti orgonaművész, a brassói római katolikus plebániatemplomban, melynek padsoarait színültig megtöltötte a közönség. A hallgatóságban számos székely és román zenekedvelő is volt, kiket a művész világhíre vonzott a templomba. Schmidthauer játéka, — a mélyebb tartalmú és könnyebb jellegű zeneszámok egyaránt, — kiváló művészi teljesítmény volt, melyre hálásan emlékeznek azok, akik élvezték. A mestert a hangverseny után rendezett barátságos összejövetelen is melegen ünnepelték.

kétszáz van a páncélvonattal, kétszázat helyezettünk el a szomszéd faluban. Legalább is ennyien jöttek ki. Ma vagyunk hatszáz. És ki tudja, hogy mennyien lógtak el ezen az éjszakán?

— Azt megtehetem, hogy még egyszer appellálunk a város lakosságához. Hátha sikerül összetoborozni vagy kétszáz fegyverviselő embert? De nem bízom benne. Mindenesetre az uraknak teljeshatalmat adok. Csinaljanak mindent a legjobb belátásuk szerint. Csak arra kérem önöket, hogyha az átadás elkerülhetetlen volna, ötnapi időt kóssenek ki. Ennyire feltétlenül szükségünk van, hogy a kitűnő zavartalanul menjen végbe.

A bizonytalanság, a lelki feszültség a végletekbe kergette a várost. Vad éjszákak tomboltak, mulatság mulatsággalért, a tánc örületében csöndesedtek meg az idegek. Hiába volt záróra rendelet, hiába cirkált egy-két őrjárat az utcán, most már senki sem törődött a holnappal és a pillanat mámorába akarta fojtani kínzó kétségeit.

Amikor a kormánybiztos felhívása megjelent az utcasarkokon, az emberek összeverődtek, elolvasták a plakátokat, aztán közömbösen legyintve tovább állottak.

A város szerves élete homladozni kezdett. Az állami hivatalokban nem ment a munka, mit is dolgoztak volna, kinek adjanak rendeletet? Adó? Közzolgálatok? Ezek tüzőzön előtti dolgok, a székely bomló szervezetben már nincsenek normális funkciók, amelyek rendes táplálékra szorulanak, csak injekciók kellene.

A templomokban a papok az istentelen séget és a veszedelmesen felburjánzó erkölcszetlenséget ostorozták. Adventi szent idő és a korcsmák meg kávéházak zsufolyva vannak részeg, örvöngő tömegekkel. De a templomok is tele vannak az emberek bünbánólag verik a mellüket, hogy este újból vétkeszenek és a borban, táncban keressenek feledést.

BRASSÓ „Modern Mozzó” Telefon 518

MA SZOMBATON, vasárnap a legizgalmasabb filmremekmű az „X-27” kénnő élete, a kémszervezetek titokzatos munkája tárul elénk

Marlene Dietrich: A megbecstelenített

emű filmremekműben A filmművészet királynője ebben a szerepben minden eddigi alakítását felülmúlja izgat, kieleleg, csábít.

Magyar feliratok. Western beszélőgép.

Vasárnap Matiné 10—15 lejcs helyárrakkal Takarodó a Rajnán (Zapfenstreich am Rhein) filmoperett

Komandón, ahol most a Groedel-csoport a nagyur

Impozáns Kaszinó, stílusos vadászkastély, futball és teniszpályák... aztán fából összerótt iskola, szűk munkáslakások, 10 órás munkaidő, napi 22-65 lej napibérek és a kilátásba helyezett 20 százalékos fizetésleszállítás...

Komandó, október 31.

Történelmi levegő csap ezembe, bármerre is fordítod a fejed. Egyik oldalon Csomakörös, Körösi Csoma Sándor szülőfaluja. A másik oldalon Zagon, ahol Zagoni Mikes Kelemen püspöke ringott. A hegyekben pedig Zagoni Mikes Kelemen volt az ur addig, amíg a lázadás bünébe nem esett és Bécs el nem kóboroztatta minden földi javadalmát. A lelki vagyonhoz nem férhetett, azt Mikes Kelemen magával vitte Rodostóba s fejedelme mellett őrizte magában féltékenyen mindhaláláig. Az elkobzott vagyonon a kapzsi rokonok és idegen betelepítők osztzkodtak.

Komandó története is évszázadokra nyúlik vissza. Állítólag már Bethlen Gábor idejében dolgozott fűrész fent a havasokban, körül-belül ott, ahol most a telep van. Egyébként pedig a határőrség őrpáncsnokasága vert fészket magának a pisztrángbó patak mellett. Innen osztották szét az őrzőket. Itt volt a komandó.

Innen ered a telep neve is: Komandó. Aztán úgy alakultak a birtokviszonyok, hogy a Szentkeresztly és a Zathureczky családok lettek urak a hegyek között. Nagyszerű vadtermő hely volt mindig a rengeteg erdő.

Most a Groedel-csoport az ur, Komandón és följebb a havasokban, át a régi határon, a regáti részben is.

A Groedel báróknak nem vadászni kellett az erdők. Ők okosabban is ki tudták használni a megszerzett erdőbirtokot.

*

Megközelíteni a telepet nem éppen egyszerű dolog. Ha a látogató irtózik az erdei ösvényről s nem vállalkozik arra se, hogy a teljesen rossz, elhanyagolt úton, fahordó taligán rázassa meg magát a vagonokról. Joguk van hozzá. Elvégre a cég a vasut s előzetkenységet tanusít, ha megengedi, hogy az iparvasúton utazva látogasd meg a telepet, a mely most már nem telep, hanem az ország egyik nagyközsége. Olyan nagyközség, amit rendes formák között csak a cég engedélyével közeledhetsz meg.

Valamikor Papolczról is vezetett föl rendes, sőt igen szép, előkelő, széles út. Ezen szállították fel annakidején a nehéz gépeket. De aztán többet nem is tördtek vele. Most már tajgán is csak a nagyon értelmes mókány székely lovasok ösztönében bízhatol. Urak, mint mondjuk, a prefektus, szolgabíró, inspektorok és egyebek nem is járnak erre-felé. Ők az iparvágányou mennek, a minék az az előnye is van, hogy a cég vasutasa már Kovásznáról fellefonálhat a telepre:

— Uri vendégek ültek fel a vonatra. Fogadják őket előzetkenyen!

És az előzetkeny fogadás rendesen nem is marad el. Az ebéd a Kaszinóban van. Éjjeli pihenőhely is kínálkozik a Kaszinó vendégszobáiban. Ez nagyon fontos, mert egyébként, a cég tudta és engedélye nélkül, hol hajthatnád le fáradt fejedet? Különösen akkor, ha — mondjuk — nem vagy éppen kellemes vendég a telepen, ha esetleg valamit kivizsgálni mégyez föl, hiszen az efféle, különösen most hogy önálló község lett Komandóból, igen gyakran megtörténhetik. Megteheded esetleg azt, hogy szállást kérsz valamelyik alkalmazotttól, mert mást, önálló embert, magaurát a községben nem találatsz. Igende: kitéheded jölelekkal vendéglátó gazdádát annak, hogy ráhargítsd a céget, amelynek szolgálatában áll, amelytől a mindennapi kenyeret kapja?

Egyszóval, föl sem igen mehetsz Komandóra, enni sem igen kapsz, éjjeli szállást sem a cég tudta, engedélye és szives jóindulata nélkül. Azt viszont nem lehet állítani, hogy a cég nem volna előzetkeny és vendéglátó.

De azért, ugyebár, mégiscsak kellemetlen érzés, hogy te, az idegen, abban a pillanatban, ahogyan Kovásznán felültél az iparvágányra, már lekötöztél vagy, már vendég vagy, már nem vagy önálló, szabad polgár, aki Románia minden községét akkor és úgy nézed meg, amikor és ahogyan akarod és olyan kritikát mondasz róla, amilyent akarsz.

Ilyen község ez a Komandó.

*

Szép és nagy ipartelep Komandó. Pár évvel ezelőtt még 3 ezer embert foglalkoztatott. Az alkalmazottak száma most, a válságos gazdasági időkben, a 2 ezer alá szállott.

A Kaszinóról már beszéltem. Előkelő, masszív, imponáló épület.

Mellette van mindjárt az iskola. Fából rótták össze, havasi szokás szerint. Kül-

sőleg nem néz ki a legeszségesebb alkalmánynak. Szerény és egyáltalában nem hivalkodik. Jöideig a cég maga tartotta fenn. Most átadta az államnak.

Van gyönyörű vadászkastély is Komandón. Stílusos, kíváncsú épület. Gyönyörködik benne a szem. Néha laknak is benne, néhány napot, ha valamelyik báró, vagy előkelőbb vendége kedvet kap a havasi friss levegőre.

Aztán vannak munkáslakások. Alacsony faépületek és hosszúak, hogy sokan elférjenek benne. Egyszobás, egy szoba konyhás, ritkán két szoba konyhás lakásokat is lehet találni bennük. Lehet, hogy hidegek, de hiszen ott van az erdő, a fűtés nem kerül pénzbe.

Sok gyermek van zekben a munkáslakásokban. A szobákat vékony deszkafalak választják el egymástól. Az egyik szobában sivalkodik a kisebbek és kitárgult szemekkel, dermedten ülnek a nagyobbak, amíg a másikban új életet vadjudik az anya, vagy cegsőt hörög az apa.

A tisztviselői lakások javarésze kielégően szép, tágas és egészséges.

Van futballpálya is.

Teniszpálya is, több...

Mindezekből megállapítható, hogy valóban nagy és szép ipartelep Komandó, amelyből most községet csináltak, hogy a cég közigazgatásilag is ura legyen a munkásainak és más alkalmazottainak...

*

Milyen a munkások és alkalmazottak javadalmazása?

A tisztviselői fizetések és jövedelmek nehezen kikutathatóak. Ezen a téren talán még a telep gazdája sem egészen tájékozódott.

A munkások eddig dolgoztak napi tíz órát (műszakot). A legmagasabb bér ezért naponta 65 lej volt, a legulacsonyabb 22, a teljesített munka minősége szerint. — Most 20 százalékos bérleszállítást helyeztek kilátásba. Nem valószínű, hogy a munkások nagyon örvendeneének ennek, ugyebár? Egyébként is tele vannak panasszal. Szabadságot soha sem adnak s nem respektálják azt a kérést sem, hogy a munkaidőt szállítsák le a törvényes nyolc órára.

Ujabbán más baj is van. Eddig a sepsiszentgyörgyi betegsegélyzőhöz fizették be a munkások után járó betegsegélyzői díjakat. Most hirtelen, a munkások megkérdezése nélkül, valamelyik regáti betegsegélyző lett „az inkasszállásra illetékes”. Ez pedig azt jelenti, hogy a beteg-

segélyző ezután a családtagot nem ismeri el kezelésre jogosult betegnek. Csak azt, akiért a cég fizet. A családtag, ha még nem serdült bele ebbe a modern rabszolgaságba, nem kap orvosi segítséget a betegsegélyzőtől. A regátban ez a szokás.

Lehet, hogy nagyon súlyosan hangzik az iménti kitétel: „modern rabszolgaság”. De más jeleit is íttam ennek a fűntieken kívüli. A telep minden embere fél, szinte reszket. Idegennek nem mer elurulni semmit. A törvénytelen 10 órás munkaidő ügyében kiszállt egyszer egy inspektor. A cég irodájában hallgatta ki a bedirigált munkásokat. És az egyhangú vallomás ez volt: csak nyolc órát dolgozunk.

A cég nagyon nagy ur. Bárkit azonnal kidobhat a lakásból és leereszthet a síklón a völgybe. Mi lesz akkor velük, hiszen évtizedeken keresztül nem tudtak semmire szert tenni, Komandón minden a cégé. Ilyen hangok is vannak a munkások között: „Nem bánjuk már, ha egy banit sem adnak, csak ne dobjanak ki a lakásból és enniavalónk legyen!”

Ez már az egészen megfélemlített tömeg, amely csak a mindennapi falmiválót félti. De mit is tehetne egyebet? Ha a cég úgy akarja, az egész községet elfújja a föld színéről, mint a tollpelyhet, Mehet mindenki arra, amerre akar, Szilágyba, Máramarosba, vagy még távolabb, ahonnan jött.

Komandó szétpattant, mint a szappanbuborék. A cég hozta a világra, a cég meg is szüntetheti.

*

Említettem, hogy a telepen levő bérviszonyokkal talán még a cég gazdája sincs tisztában egészen. Ugyebár furcsa dolog ez? De bármennyire furcsa, mégis igaz.

A cég ugyanis vállalkozókkal is dolgozik. Ezeknek a vállalkozóknak külön munkásgárdájuk van. Legutóbb kint volt a báró, az egyik, e tudni akarta, hogy a vállalkozók mennyit fizetnek a munkásoknak. Azért akarta tudni, hogy aztán a cég is számítást csinálhasson a vállalkozókkal szemben. Megkérdezte az egyik munkást:

— Mennyit keresel te naponta?
— Kilencven-százhusz lejt, istállom!
— A múlt héten is annyit kerestél?
— Igen.
— És egész héten dolgoztál?
— Igen.
— S mennyit kaptál összesen szombatton?
— Izé... 420 lejt!

Tehát még a bárónak sem mondanak igazat. Még neki is hazudnak, mert kell, nagyon kell az a mindennapi falat kenyér. Félnék, nagyon félnék.

*

Komandónak, a telepnek, élnie kell, mert munkásoknak ad kenyeret. De úgy kell élnie, mint rendes munkástelepnak, ahol érvényesülnek az emberi és szociális igazságok.

Különben önmagában hordja a vesztét és eltűnik a föld színéről, hiába akar közigazgatási hatalommá is lenni, hogy annál inkább kezében tartson mindent és mindenkit, ami ezen a történelmi területen van, vagy odakérül.

Kacsó Sándor

Egyedülálló bevásárlási alkalom !!

Brassó, Tehénpiac 4

szám alatt tovább folytatódik az

ASCHER

TESTVEREK cég végeladásából megmaradt áruk eladása. Nagy vásztek szőnyegekben, butorszövetekben, függönyökben, ágýterítőkben s minden más szakmai cikkben, amlejek hallatlanul olcsó árban kerülnek eladásra.

Tehénpiac 4.

Argus reklám

Kísérelje meg és akkor meggyőződik !

50%-ig terjedő
árengedmény
szövetmaradékoknál!

VESTIS

SZÖVETNAGYÁRUHÁZ
BRASSÓ, IEN-SOR 26. SZ

Argus reklám

ANGLIÁBAN A VÁLÓOK LESZ A RÉSZEGESKEDÉS

Az angol nők, az anglikán egyház és a politikusok harca — a válóperek körül

London, október 31.

A munkanélküliség katasztrófája prob-
léma, az indiai zendülések és a gazda-
sági krízis, MacDonald és Baldwin, vagy
a coweri regatta eredményei sem izgat-
ják jobban az angol közvéleményt, mint
a női politikusok és néhány magasrangú
angol bírő által felvetett családjogi re-
form kérdése. Nem mulik el olyan nap,
hogy valamely angol újság ne hozzon
cikket vagy nyilatkozatot arról a prob-
lémáról, a tudományos és kevésbé tudomá-
nyos folyóiratok hetenkint közlik az
idevágó essayket és az embernek, ha öt
percet töltött egy angol nő társaságában,
nyilatkoznia kell, vajon reformpárti-e
vagy pedig reformellenes? A vitában
használt fegyverektől eltekintve a „re-
form-harc” a piros és a fehér rózsza leg-
szébb idejére emlékeztet és még csak
annyit kell megjegyeznünk, hogy a re-
formellenesek élén az anglikán püspö-
kök, a reformpártiakén pedig a Labour
Party női tagjai, valamint The Honorable
Justice E. Marschall, főbíró, állanak.

Az angolok szeretnek valóni. Példa rá,
hogy csak a királyokat említsük, VIII.
Henrik vagy IV. György. A válás in-
tézmenye azonban sokáig nem vert győ-
keret Angliában, mert minden erre írá-
nyuló törekvés megüszült az anglikán
egyház ellenállásán, amely ebben a kér-
désben a római Szentzsékkkel teljesen
egyező álláspontot foglalt el. 1857-ig An-
gliában csak úgy lehetett elválni, ha a
parlament külön Acttel semmisítette meg
vagy bontott fel valamely házasságot. Az
említett évben két magasrangú angol bíró,
Mr. Maule és Garrel lord kezdeménye-
zésére Londonban külön, ugynevezett Di-
vorce Court-ot szervezték, amely kizárólag
válási ügyekkel foglalkozott. Nagy ha-
ladás volt, mikor az 1857-es, Matrimonial
Causes Act házasságtörés, kegyetlen-
ség és hűtlen elhagyás esetén megengedte
az asztaltól és ágytól való elválást, a há-
zasság végleges felbontása azonban eme
törvény szerint csak bigámiaival párosult
házasságtörés, nőrablás és súlyosabb el-
tévelyedések esetén történhetett meg.
Szinte hihetetlenül hangzik, hogy a pro-
gresszív Angliában, amelynek jogrend-
szere méltán vívta ki az egész világ csodálatát,
ez a törvény 1923-ig volt érvényben,
mikor is az angol törvényhozás meg-
változtatta annyiban, hogy az egyszerű
és hogy úgy mondjuk bővítetlen házassá-
gtörést is válóoknak minősítette.

A kérdés élet azonban ez az intézkedés
sem tompította le, mivel az angol családjog
a válással kapcsolatban még egy
nagyon igazságtalan rendelkezést tartal-
mazott. A törvény ugyanis a regyvenöt
millió lakósu Anglia területén csak tíz-
ezrenyolc esküdtzék mellett működő bi-
rószágot nyilvánított válóperekben illeté-
kesnek és ezzel az intézkedéssel a szegény
emberek számára ugyszólván lehetetlen-
né tette a válást. A válóperekben ugyan-
is feleknek kell tanúkat saját költség-
ükön a bíróságok székelyeire szállítani
és ezenkívül a per megindításakor na-
gyobb összeget kell a költségekre depo-
nálniok.

Mint mondtuk, a Labour Party női
tagjai — akik között egy miniszter is
van, Miss Margaret Bondfield — fejtik
ki a legnagyobb propagandát az említett
törvény megváltoztatásának érdekében.
Mindenekelőtt követelik, hogy minden
angol törvényszék legyen illetékes váló-

perekben és az ugynevezett Poor Pernons
Department, amely a szegény emberek
ügyeit intézi, ne csak Londonban legyen,
hanem minden angol törvényszék terüle-
tén szerveztessék meg. Követelik azon-
kívül, hogy a büntetelmények miatt
való elítélés és az életfogytiglani szabad-
ságvesztés (amelyek a magyar családjog-
ban is relatív válókokként szerepelnek)
lehetővé tegyék a házasság felbontását.
Angliában ugyanis, ha a férjet életfogy-
tiglani fegyházra ítélik a feleség ez alap-
pon nem indíthati ellene válópert.

Végül a válókok közé akarják iktatni
a részegséget, ami nálóban novum len-
ne az európai jogrendszerekben.

Mindezzel szemben a konzervatívok —
sőt jó egynehány munkáspárti is — élükön
az anglikán püspökökkel, arra hi-
vatkoznak, hogy a válás könnyebbé való
tétele ugy erkölcsi, mint nemzeti szem-
pontról ártalmas, mert Angliában eset-

Fátum üldözi a nagyváradi Kereskedelmi és Iparkamara elnökeit

Dr. Moskovits József öngyilkos lett, Barbu vizsgálati fogságot ült, Fetu és Paximade igazgatók bankjai tönkrementek

Nagyvárad, október 31.

Az elfásult embereket, akiknek már
régem nem kell a bankbetéteikért ag-
gódnio, egyáltalán nem rázta meg a
Marmorosch Blank kényszeregyezkedése.
Azok, akiket csak mint téma érdekli a
bankválság, méla deritvel beszélnek ar-
ról a szerencsétlen férjről, aki

közvetlenül a zárás előtt kinette a nagy-
váradi Marmorosch széjjéből azt a
hétsházzezer lejt, amit a felesége óva-
tossághól egy másik bankból szedett
ki nem kis erőszakot alkalmazva a csí-
nos bankigazgató ellen, amíg a vezér
engedett és megadta magát.

Azaz, amíg kiadta a csinos summát. Az
urihölgy megsemmisült a Marmoroschig és
kinyitatta magának a legbiztosabb szé-
fet: inkább vesszen a kamat, mint a
tőke! — felkiáltással. Aztán a férj, —
ez még a júliusi rón idején történt, —
megunta, hogy kamat nélkül heverjen a
tőke s pont idejében még a felesége tud-
ta nélkül aranyszőfű könyvet váltott,
szegény...

S a másik, amit az érdektelenek emle-
getnek, az a fátum, amely a nagyváradi
Kereskedelmi és Iparkamara elnökeit üldö-
zi, amióta egyik nemese emlékü elnöke,
dr. Moskovits József, öngyilkos lett egy
ligeti padon, nem bírva elviselni azt az
anyagromlást, amit már akkor minden-
kinek megjósolt, abban a pusztításban,
ahogy a kisebbségi egzisztenciákkal bánt
az államhatalom. Az utolsó kisebbségi el-
nök helyét egymásután foglalták el a
román közgazdasági élet kitünőségei,
akik

egyfő-egyig a maguk bőrén tapasztal-
hatták, hogy a halálba induló dr. Mos-
kovits József komor jóslata valóban
beteljesedett
s mint mondtuk volt és bucsulevelében
írta: „Itt mindenkinek el kell pusztulni!”
Anyagi megsemmisülés várt Moskovits

leg ugyanolyan válási mánia törhetne ki,
mint amilyen az Egyesült Államokban
dühöng. A tradíciókra és az erkölcsi tör-
vényekre való hivatkozással kéri az
1857-es törvény épségben tartását, kivé-
ve természetesen az 1923-as módosításo-
kat, amelyeket ő is helyeseknek tartá-
nak.

Van azonban az ügynek még egy fur-
csa részlete. Angliában a válópereket a
bírószág nagy nyilvánosság előtt tárgyal-
ja és a lapok — kivétel nélkül — na-
ponta hosszú tudósításokat közölnek az
„érdekesebb” ügyek. többnyire nagyon
sikamlós részleteiről. A szereplők neveit
nemesak hogy kiírják, hanem még a lak-
címüket is hozzátesszik — nehogy félre-
értés legyen. Már több ízben ándítottak
akcióit ennek az anomáliának a kiküszö-
bölésére, az angolok azonban hallani sem
akarnak a sajtószabadság megkötéséről
még abban az esetben sem, mikor az
ilyenirányú beavatkozást nemcsak az
igazság, hanem a jóízlés is indokolná.

Azt mondják, hogy a család jog reform-
ját még ezidén tárgyalni fogja a parla-
ment. A kuriózum kedvéért még csak
annyit kell megjegyeznünk, hogy egy
parlament bizottság 1911 óta, tehát husz
éve tanulmányozza a kérdést. Eme bi-
zottság jelentése alapján akarnak Mac
Donaldék dönteni az angol férfiak és
nők további sorsáról.

d. ö.

József utódaira a Kamara elnöki széké-
ben. Pedig csupa oly vezető pozícióju ur
követte, akik fényük és hatalmuk teljé-
ben ülték be az elnöki székbe. Mint
példának okáért

Fetu bankigazgató, a Banca Frontier
direktora, akinek a bankja elsőnek lik-
vidált a nagyváradi piacon
s egyformán eltűntek a közgazdasági élet
frontjáról bank és igazgatója.

Barbu Romulus dr. a Bihoreana vezér-
igazgatója foglalta el ezután a Kamara
elnöki székét és nem sokára a Bihorea-
na fizetési nehézségek közé jutott s a
bank bünvádi eljárást is indított Bar-
bu ellen,

aki hosszú vizsgálati fogságot szenved-
ett, majd a törvényszék évekre ítélte és
csak a táblai ítélet rehabilitálta az egy-
kor legelőkelőbb helyen ülő bankdirek-
tort, aki ma nagyon szegény ember és a
pékszármazék kreaált számára szerény
állást.

Sorban Negulescu tábornok követke-
zik, aki a vadászhadtest élén vonult
be Mosoiu tábornokkal Nagyváradra,
mint vezérkari főnök s teljhatalmu ura
volt Nagyváradnak és a Körösvölgyé-
nek.

A magasrangú katona később a közgaz-
dasági életbe kíváncsult, vezérigazgató-
ja lett a városi villamos vasut rt-nak és
elnöke a Kamarának. A villamos vasut,
miután budapesti kezékből bukaresti ér-
dekltség kezére jutott, nem tartotta meg
a tábornokot, akit álsodortak az esemé-
nyek és ma — a generális nyugdíj eg-
zisztenciájának legbiztosabb alapja, ame-
lyért legpontosabban Negulescu tábornok
jelentkezik...

A Kamarának még e perben Paxima-
de Alexandru az elnöke: Paximade a
Marmorosch Blank nagyváradi fiók-
igazgatója.

Ezzel el is mondtunk min lent. Ki kö-
vetkezik és mi következik még, ki tudja?

— EGY ASSZONY HÖSTETTE. A
gotlandi partvidéken, Wisbyhez közel
hajótörést szenvedett egy finn vitorlás.
Az egyik matröz szárazra menekülhe-
tett és telefonon a szerencsétlenség
színhelyére indította a mentőcsónakot.
Amikor ez a vitorláshoz ért, már csak
két embert talált életben. Az egyik
Wiekmann kormányos felesége volt,
aki egy ürbochoz kupaszkodott, miköz-
ben sebekkel borított másik kezével
egy újult matrözt tartott a víz fölött.
Ebben a borzalmas helyzetben két tel-
jes óra hosszat kínlódott.

HÁZELADÁS

Brassó belvárosban, előnyös fekvéssel, két uccára nyíló fronttal,
két nagy gyárteremmel, lakhelyiségekkel és nagy raktá-
rakkal, szabad kézből eladó, esetleg kiadó. Ajánlatok „Előnyös”
fizetési feltételek” jelígre a brassói kiadóba kéretnek.

Brassóban KIADÓ szép UDVARI LAKÁS

2 nagy szoba, konyha stb.
november 15-étől. — Köz-
lebbit: JULIUS NEDOMA,
Kapu utca 13 szám alatt

Tánciskola megnyitás

Kovács Miklós táncanár novem-
ber 2-án, hétfőn este kezd meg
idei táncanfolyamát. Beiratkozni le-
het, valamint minden felvilágosítás el-
nyerhető Brassó, Katalin u 16 sz. alatt,
továbbá a megnyitás estélyen Kórház-
utca 12 szám alatt.

Egyesek vagy csoportok részére külön
órák tetszésszerűen időben, háznál is.

A FIBRA R. T. Brassó, Hirscher-utca
1 sz. emeleti volt iroda és raktárhelyi-
ségei, két cca 25 mtr hosszú és 7 mtr.
széles terem és 3 nagy szoba és mellék-
helyiségek

azonnal kiadó

Közelebbit: FIBRA DEPOT, Brassó
Kapu-utca 50.

ELADÓ

Folyó évi november hó 17-én, d. e.
9 órakor a brassói telekkönyvi hatóság-
nál (igazságügyi palota, földszint, 12
ajtó) következő Brassó-Brasov-ban,
Uzoda-utca, Strada Scăldătorii 9 szám
alatt (régiházszám 12) fekvő ingatlanok
nyilvános bírói árverésen eladás-
ra kerülnek.

Egy nagy modern ga-
rázs husz gépkocsi
bokszzsal. — Egy nagy
emeletes lakóház három
nagy (4, 5 és 6 szobás) és
három kis lakással valamint
egy négyszobás vendéglővel
Terület: . . . 2,387 74 m²
Ebből beépítve: 993,27 m²
Kikáltsási ár: Lei 2,917.023

Bővebb felvilágosítást a Brassói Általa
nos Takarékpénztár nyújt.

A Brassói Lapok

Könyvnapotárjai

minden könyvkereskedésben
és minden újságelárusítási he-
lyen kanphatók !!!

Nagy Regelő naptár 25
Gazda naptár 25
Kis Regelő naptár 12
Kis Családi naptár 12

Viszonteladóknek megfelelő ár-
kedvezményt adunk. — Egyes
példány rendelésnél a pénzt
bélyegben is be lehet küldeni,
postára 5 lej külön küldendő
be. Postai rendeléseket azon-
nal elintézzük. A

Brassói Lapok Könyvosztálya

Mától kezdve siessetek,
mert az idő rövid!

A tudomány a világosságra vezet!

C. STEFAN

okkultista mester szenthelyekről érkezett városunkba.
Rövid idő alatt szenzációs dolgokat produkált a
világ nagyobb városaiban, ahol disztinvál közön-
séget ejtett bámulatba jóslásaival és jövőbelátásával.
Szellemi médium, aki megmondja múltját, jövő-
jét és jelent fizionómia, fiziológia, matematika, gra-
fológia és chiromantika útján. Továbbá időledez
bármilyen természetű tiltók és betegséget, jósló és
tanácsokat ad mindenféle személyi ügyekben, u. m.
kereskedelmi, szerelmi, házassági, váratlan nyere-
mények, peres ügyek, betegség, valamint megmutatja
az utat fatális szerencsétlenségek elkerüléséhez.
Leírta Önnek egész élettrajzát a bölcsőtől a sírig.

Prof. C. STEFAN

Brassó, Str. Take Ionescu (volt Ul-utca) 6.
a Continental szállodával szemben.

Látogatásokat fogad mindennap 8-12 és
3-3 óráig.

Banca Nationalának nincs joga a lombardtartozásokat behajtani.

Ezen az alapon a Semmitőszék új tárgyalás megtartására utasította a kolozsvári törvényszéket. Most került másodikbéli tárgyalásra a nagyérdekességű ügy. A tárgyaláson megjelent a kincstár képviselője és kijelentette, hogy mint főbeavatkozó a Banca Nationala mellett maga vállalja a felperesi szerepet és a Semmitőszék elvi döntése ellenére ragaszkodik a követeléshez, mert annakidején a pénzügyminisztériummal jogilag kötötte meg a hadikölcsönökre vonatkozó megállapodást az Osztrák-Magyar Bankkal, amely a maga jogos követeléseit engedte át a pénzügyminisztériumnak, az viszont a Banca Nationalát bízta meg a lombardkövetelések behajtásával, vagyis a Banca Nationala, mint jogutód, nem magának, hanem a pénzügyminisztériumnak hajtja be ezeket az összegeket.

Ezek szerint a román állam érvényesnek tekinti a hadikölcsön ügyleteket és ragaszkodik a belőlük eredő követelésekhez. De akkor ragaszkodják a teljes kifizetett kötvények beváltásához is. Miután a kincstár képviselője erre vonatkozólag nem tudott nyilatkozni, a tárgyalást elnapolták, hogy a minisztériumot meg lehessen kérdezni a hadikölcsönkötvények további sorsa felől.

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV
No. 26056-1931. serv. econ.

HIRDETMEY

Ezennel közhírré tételik, hogy folyó évi november hó 9-én délelőtti 10 órakor egy új nyilvános árlejtés, lepecsételt, bélyeggel ellátott ajánlati okkal fog tartatni, a 328.103-1931. számú Officiul Central de Licitație pe lângă Ministerul Finantelor rendelete alapján, a Hirscher-utca 1. szám alatti városi ház raktárhelyiségének és a Rózsa-ér 3. sz. alatti szálloda-vendéglőnek bérbeadása céljából, — beleegyezés mellett a minisztertanács 591. számú határozata szerint, — a 127-1931. számú Monitorul Oficialban hirdette.

A közelebbi felételek a városi gazdasági igazgatóságban betekintheők.

Brasov, la 30. Octomvrie 1931.
Presedinte: Suciu m. p. Secretar General: Socaciu m. p.

Szöllőbirtok eladó

11 katasztrális hold elsőrendű csemege-szőlő, 5 katasztrális hold gyümölcsös, rét és park, villa 5 szoba és mellékhelyiségek, kétszobás vincellér-lakás présház, nagy raktárhelyiségekkel. — Érdeklődők felvilágosításért forduljanak Rudolf Mosse S. A. hirdetői irodához „Rentabilis Rbt. 1491” jelige alatt Timișoara 1.

Társaságban, színházban, estélyen, sportnál vagy otthon is kellemesen hat a választékosan öltözött, megnyerő fellépésű nő; ruhát, kabátot vásároljon tehát szaküzletben.

A SÁMUEL

(volt FENYVESI és SAMUEL) áruház főtéri külsőségeiben is impozáns helyiségében a mai viszonyoknak megfelelően nagyon olcsón vásárolhat, ugyanakkor azonban szabás, kivitel, divatszín és minden egyéb nélkülözhetetlen tulajdonság tekintetében utánozhatatlanul utolérhetetlenül vásárol. — Az áruházban szívesen megmutatják Önnek vélekedés nélkül a legújabb nőruha, kabát, baklisruha és szőrmekabát modelleket.

Argus - 1931

B. L. Kocsis Béla

Felöltszerkesztő:

BRASSÓ, 14004. Gyomrávárosi úton, a 14004. számú házban. Telefon: 15543.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej. Magyarországra negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokra negyedévre 420, félre 820, évente 1600 lej.

Postaküldőhivatal és szerkesztőség Hunyad- és Alsóhegyvármegyék részére: Déva, Str. Ioan Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza)

MEGBIZOTTAK. Arad: Piața Impăratul Traian 1. (Halmágyi Pál) — Bukarest: Dán Dániel, Gerő Sándor és Kohn Jenő. — Óes: Str. S. Barnabiu 10. (Oszian Kálmán) — Kolozsvár: Str. Duba-arilor 7. (volt Timár-utca) (Neumann Ignác). — Marosvásárhely: Benjamina Arad. Str. Beretie 1 (Sörház-utca) — Nagyszeben: Strada Turnului 13. (Sztetváry László) — Nagyszeben: Str. Nic Jiga 32 (Szabó Gyula) — Szilágyszereny: (Helferlin Ernő) — Temesvár: Gyárvaros, Tigris-utca 4. (Halmágyi Pál). — Torja: Str. Regele Ferdinand 25. (Danas József.)

Központi szervezők, pénzfelvételi jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes. HIRDETÉSEKET teljesítenek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálnak.

Menstruáció többé nem jár fájdalommal! Egy szer van, amely e kínos fájdalmakat is ugyanolyan gyorsan enyhíti, mint a legmáskor fejfájást: ALGOCRATINE.

Heves, kibíratatlan, gyakran ismétlődő és szinte bódító fejfájás is 10 perc alatt megszűnik az ALGOCRATINE mindig biztos hatása alatt. Egyenesen csodálatos a szer hatása menstruációs fájdalmaknál is. Menjen be bármelyik gyógyszerárba vagy drogériába és kérjen egy doboz ALGOCRATINE-t. Vegyen be egy ostyát kevés vízzel, nézzon az órára és állapítsa meg, hogy milyen gyorsan következik be a hatás.

ALGOCRATINE pompásan hat fejfájás, fog-, menstruációs stb. fájdalmak, rheuma, ischias, grippe stb. esetén. Hatása gyors és biztos; a szívre egyáltalában nem hat károsan. Tegyen próbát egy ostyával akkor is, ha lehangolt és elfáradt nagy fáradalmaktól vagy sok munkától. Azonnali megkönnyebbülést fog érezni! A készítmény tökéletesen ártalmatlan, a szervezet nem szokja meg.

ALGOCRATINE minden gyógyszerárban és drogériában eredeti, 8, 3, illetve 1 ostyát tartalmazó csomagolásban kapható.

I-a oltott tehér mész

kőbmezenként kapható
gyárban és szállítással

SCHMIDT TESTVÉREK R. T.-nál
BRASSÓ, telefon sz. 59.

Készpénzes házcsere

Felső örvény utcában levő 3 szoba, konyha, fürdőszoba, stb. és nagy kertből álló adómentes ingatlan cserélnék azonnali költözködési lehetőséggel, a központhoz közbe ebb fekvő, 4-6 szobás, szintén modern, önálló, csatornázott és lehetőleg adómentes házzal. Ajánlatokat „Sűrű csere” jelíggel a brassói kiadója kérem.

Látogassa meg IOAN MUNTEANU

Luca P. Niculescu

UTÓDA CÉG LERAKATÁT, BRASSÓ.

A Benedikt Schroll vásznak lerakata, eredeti gyári áron, minden szélességben és minőségben.

Gazdag raktár szőrmekészítés és

SELYEMPLÜS

Minden őszi és téli áru mélyen leszállított áron.

Kabát- és ruha-szövetek 140 cm. széles
Lei 120 160-240

Ruhának való nyomott bársony Lei 80-120-140

Divat flanellek és moltonok Lei 50-60-80

Crepe de Chine I-a minőség minden színben
Lei 145.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 750, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Negyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Véte'-eladás

11 szobából álló ház olcsón eladó. Malom-utca 34. Ó-Brassó. 15509

Város központjában, napos oldalon, modern, kertes, komfortos, villaszerű ház elköltsézés miatt jutányosan eladó. Cim 15432 szám alatt a brassói kiadóban.

Veszek jókarban levő fésülőgépeket és fonót, és egy posztóvannalához kalapács nehéz ványoló-gépet. Cim: Bartos kelmefestőde, Kézdivásárhely. 15460

Jól jövedelmező családi ház, külvárosi állomáshoz közel, eladó. Cim 15553 szám alatt a brassói kiadóban.

Gyapjufésülő készlet, jókarban, olcsón eladó, vagy cséplővel elcserélendő. Cim 15552 sz. alatt a brassói kiadóban.

Csukott Studebaker-Erskine autó kifogástalan állapotban eladó. Dr. Flechtenmacher, Brassó, Árvaház-utca 14-I. 15548

Modern új portálok, vaságy, sodronnyal, Singer varrógép, egy függő petroleum lámpa, 2 álló rézlámpa, kézimunka asztalterítők olcsón eladók. Bövebbet Friedmann, Brassó, Kőr ház-utca 18. 15547

Brassóban jól bevezetett nőifodrásüzlet központban, elköltsézés miatt eladó. Cim 15545 szám alatt a brassói kiadóban.

Íróasztalt, írártár szekrényt, könyvtárszekrényt, írógépet, megvételre keresünk. Vasutak Otthona. Brassó, Zsák-utca 2. sz. 15543

Új, modern, adómentes ház olcsón eladó. Brassó, Str. Cos-tel-E 28. 15429

Allást nyer

AGILIS jobb körökben kiterjedt ismeretséggel rendelkező akvizitort keres egy aradi hírneves 3 évtizede fennálló iparvállalat minden megye és járás székhelyén. Csakis megbízható, komoly urak és irhölgyek ajánlatát kérjük „Jó kezeset” jelíggel Rudolf Mosse hirdetőjébe, Arad. 15551

Lakás

Kiadó kétágyas buto.ozott szoba, jobb egyéneknek Vass-nénál, Bukarest, Strada Coonel Grigore Jon 8. Bejárat Dobantból. 15473

Brassó, Gyár-ut 8. alatti üzlethelyiség forgalmas helyen azonnal kiadó. Érdeklődni ugyanott. 15497

Különbejárattal butorozott szoba, parkettes, csempézett, villa, villanyvilágítás és fürdőszoba használattal, egy vagy két, esetleg három személy részére kiadó. Brassó, Vár-utca 32. Benkónál. 15370

Különbejárattal butorozott szoba fürdőszobahasználattal, kiadó. Cim 15484 sz. alatt a brassói kiadóban.

Vegyes

Jól jövedelmező üzlethez 200 ezer lejjel társ keresetük azonnalra. Szőke Gyula mozdonyvezető, Hosszufalu 1045. 15424

46 hold szántó 5 évre használatra, esetleg feles gazdálkodásra kiadó. Háromszek m. Dálnok község 163. 15544

SOFFÖRISKOLA. Albu miniszterileg engedélyezett sofőr-iskolája hölgyek és urak részére folytatja kurzusait. Olcsó részvételi díjak, garantált sikeres vizsga. Csoportok esetén vidéken is kurzust rendez. Érdeklődni Brassó, Dresetyut 41. 15381

AGYNEMUTOLL TAKARITÁS ÉS FERTŐTLENÍTÉS. Schiel, Brassó, Hosszu-utca 245

Allást keres

Svájci sajt- és vajmester állást keres. Cim: Restaurant Metropol, Ludus. 15479

Könyvek

Hölgyek! Die Schöne Wänerin, Record, Párisi Divat, havonként megjelenő szabásmintás divatlapok állandóan kaphatók, számonként 40.- lejért, vidékre portóval 45.- lej. A pénzit legcélszerűbb béttyekben küldeni. Brassó, Lapok Könyvosztálya.

AZ EN UJSAGOM könyvet kötetenként csak 21 lej. Benedek Elek, Nagy Varázsló, Aranyszivű Jancsi, Lengyel Laura, A király és az apród, Kosáriné Réz Lola, Ellenség a hegyoldalon, Gracza János, Három hét a Tiszán, Kertész Mihály, Senki Tamás, Benedek Rózi, Az I. b. lapot szerkeszt, Tábori Piroška, Egy világ története, Majthényi Gy. A kis verki fia. Posta rendelésnél az utánvét 20 lej. Megrendelheők a Brassói Lapok könyvosztályától.

Olcsó kotta vásárunk, szenzáció

10 darab jó kotta 15. - lej,
vidékre 20 - lej.
Brassói Lapok Könyvosztálya.

Fényképészeti szakmába vágó cik-künk eladására keresünk

UTAZÓI,

ki a fényképészeti üzletek, áruházak, kátraktárak és nagydrogériák látogatja. — Ajánlatok 15517 szám alatt a brassói kiadóba.